

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

ט"ז בסיוון תשע"ח
30 במאי 2018
סימוכין: 24435

לכבוד

חברי המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין בשבתה כוועדת מכרזים

כאן

שלום רב,

הנדון: בחינת הצעה של ערוץ 10 כנסת ישראל בע"מ במסגרת מכרז ערוץ הכנסת

חברת ערוץ 10 כנסת ישראל בע"מ (להלן: **ערוץ 10**) הגישה הצעה במכרז שנערך לקבלת רישיון לשידור בערוץ הכנסת. האם ההצעה על פי מכלול נתונה ויתר המחויבויות החלות עליה בהתאם לתנאי המכרז מתכנסת לתקציב הסגור הנתון לערוץ או שמא היא חורגת ממנו ועל כן דינה להיפסל? זאת השאלה המשפטית הנדרשת להכרעה בחוות דעת זו.

חוות דעת זו נכתבה בהתייעצות עם משרד המשפטים והיא מוגשת לחברי המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין בשבתם כוועדת מכרזים. הנתונים המספריים והכלכליים המופיעים בחוות דעתי מבוססים על חוות הדעת של יועציה הכלכליים החיצוניים של המועצה מחברת נומריקס שהם על דעת ממונת כלכלה במועצה. חוות הדעת הכלכלית מצורפת **כנספח א** לחוות דעתי.

מבחינת סדר הדברים ראשית יתואר הרקע העובדתי לאחר מכן יובאו הטענות שנטענו כנגד הצעתו של ערוץ 10 והתייחסות הערוץ לטענות כמו גם ההכרעה הנדרשת בכל טענה. לבסוף אסכם.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

רקע

1. בחודש אוקטובר 2016 פרסמה המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין בשבתה כוועדת מכרזים (להלן: המועצה או ועדת המכרזים), מכרז למתן רישיון לשידור בערוץ הכנסת (להלן: המכרז) וזאת בהתאם להוראות חוק שידורי ערוץ הכנסת, התשס"ד-2003.
2. ביום 4.5.2007, בתום ניהול ההליך המכרזי שהיה מורכב וארוך, החליטה המועצה לבחור בהצעתה של ערוץ לשידורי הכנסת בע"מ (להלן: ערוץ מורשת) כהצעה הזוכה. הצעת ערוץ 10 דורגה במקום השני.
3. אין צריך לפרט את כל השתלשלות העניינים וההליכים המשפטיים שבאו לאחר החלטה זו ודי אם אציין כי ביום 29.11.2017 הונחה לפני המועצה חוות דעת משפטית מנומקת ומפורטת על פיה הצעת ערוץ מורשת, שהוכרזה כזוכה, על פי מכלול נתונים ויתר החובות החלות עליה הינה הצעה הפסדית שלא ניתן לקיימה במסגרת התקציב הסגור הנתון לערוץ ועל כן אין מנוס מפסילתה (להלן: חוות הדעת הראשונה).
4. בחוות הדעת הראשונה הוסבר מדוע תקציב הערוץ הוא תקציב סגור שאין לחרוג ממנו ומדוע הדרישה שההצעה לא תהיה הפסדית – היא דרישה מהותית ועיקרית במכרז. כמו כן נסקרה בחוות הדעת הראשונה המסגרת הנורמטיבית בענייננו המובילה לצורך לבחון הצעות במכרז דן בהקפדה יתרה. לאחר כל זאת נבחנה באופן מקיף הצעת ערוץ מורשת ונקבע כאמור כי אין מנוס מפסילתה.
5. לא אעמוד על כל שנקבע בהקשר זה בחוות הדעת הראשונה והמעוניין בהרחבה מוזמן לעיין בה ובנספחיה אך אציין כי את חוות דעתי זו יש לקרוא כהמשך ישיר לאשר נכתב בחוות הדעת הראשונה והבחינה שתיערך לערוץ 10 בחוות דעתי תיערך על פי אותן אמות מידה ובדיקה על פיהן נבדקה הצעת ערוץ מורשת והכל תוך שמירה על עקרון השוויון. היכן שיראו הבדלים בין הבדיקות הדברים יוסברו ויובהרו.
6. מכל מקום, ביום 7.12.2017 החליטה המועצה בשבתה כוועדת מכרזים כי לאור חוות הדעת הראשונה אין מנוס אלא להכריז על פסילתה של הצעת ערוץ מורשת. בכל הנוגע להצעת ערוץ 10, שדורגה כזכור שניה, קבעה המועצה כי לא ניתן להכריז עליה כזוכה אלא יש לבחון עניין זה.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

7. החלטה זו באה בעקבות טענות שהועלו בפני המועצה לפיהן גם הצעת ערוץ 10 היא כזו שדינה להיפסל מטעמים דומים לאלה שבגינם נפסלה הצעת ערוץ מורשת. לפיכך, קבעה המועצה כי בטרם החלטה בעניין יש להעביר לערוץ 10 רשימת שאלות להתייחסות ולאפשר לו להגיש התייחסותו כאשר לאחר מכן יובא העניין לדיון והכרעה בפני המועצה. זאת, בדומה לאופן שבו נהגה המועצה ביחס להצעה של ערוץ מורשת, אשר גם לו ניתנה בזמנו האפשרות להעביר את התייחסותו לסוגיות שונות שהתעוררו לגבי הצעתו.

8. ואכן, ביום 11.12.2017 הועברו לערוץ 10 רשימת שאלות להתייחסות וניתנה לו אפשרות להתייחס לטענות שהועלו נגד הצעתו. העתק מכתב זה מצורף לחוות דעתי ומסומן **נספח ב'**.

9. גם כאן לא אעמוד על כל השתלשלות העניינים וההליכים שבאו לאחר אותה פנייה אלא אציין כי בסופו של דבר הגיש ערוץ 10 את התייחסותו ביום 4.3.2018. העתק תשובתו מצורפת ומסומנת **כנספח ג'**. שאלות המשך בעקבות המענה נשלחו לערוץ 10 ביום 19.3.2018 - מצורף ומסומן **כנספח ד'**; ומענה לאלו התקבל ביום 21.3.2018 - מצורף גם כן לחוות דעתי ומסומן **כנספח ה'**.

10. לשם שלמות התמונה אציין כי ביני לביני, ביום 22.2.2018, ניתן בבית המשפט הגבוה לצדק פסק דין המוחק את העתירות שהוגשו נגד החלטותיה השונות של המועצה בעניין (בג"ץ 5304/17 ואח'). בפסק הדין נקבע כי "בנסיבות שנוצרו, אנו סבורים כי יש ממש בטענת המועצה כי לפנינו עתירות מתגלגלות אשר משנות את אופיין בהתאם להתפתחויות, וכי יש לאפשר למועצה לקבל החלטה סופית לגבי המכרז ללא עיכובים נוספים. כאשר ההליך המינהלי יושלם, תיווצר מציאות עובדתית חדשה על בסיס החלטה מינהלית חדשה, וכל צד שיהיה מעוניין בכך יוכל להגיש עתירה חדשה בהתאם לתוצאות ההחלטה".

11. הצעת ערוץ מורשת נפסלה אפוא מאחר שעל פי מכלול נתוני הסתבר כי לא ניתן לקיימה במסגרת התקציב הסגור הנתון לערוץ. באשר להצעת ערוץ 10 הועלו כאמור טענות דומות ועתה משנאספו כל המסמכים הנדרשים הגיעה עת ההכרעה בשאלה המשפטית, האם דינה של הצעת ערוץ 10 פסלות, כפי שהיה דינה של הצעת ערוץ מורשת, או שמא בחינת מכלול נתוניו ויתר המחויבויות החלות עליה מובילה למסקנה שונה.

12. כאמור, בבחינת הדברים איעזר בנתונים המספריים והכלכליים המופיעים בחוות דעת של יועציה הכלכליים החיצוניים של המועצה מחברת נומריקס שהם על דעת ממונת כלכלה במועצה.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

חוות הדעת הנ"ל מצורפת כזכור **כנספח א'** לחוות דעתי וכמו שנכתב בה הדברים גם מבוססים על נתונים והערכות שנמסרו מפי יועצי התוכן של המועצה (הגב' שושנה רבן ומר דני רייכר).

הכרעה

13. מאחר שבחינת הצעת ערוץ 10 עוררה מספר קשיים אבחן אותם לפי סדרם כאשר בכל אחד מן הקשיים אתאר את הקושי הנטען, את התייחסות ערוץ 10 לגביו ואת הכרעתי המשפטית. כפי שאראה מייד, חלק מן הקשיים מגלים חוסרים תקציביים שנוצרו בעקבות האמור בהצעה ובסופו של יום השאלה היא האם סכימת כל החוסרים הופכת את ההצעה להפסדית כך שדינה להיפסל או שמא אין היא הפסדית שאז ניתן להכריז עליה כזוכה. אציג את הדברים להלן בצורה מסודרת דבר דבור על אופניו.

חוסר בתקצוב כוח אדם

14. בחוות דעת כלכלית קודמת שהונחה לפני המועצה מאת יועציה הכלכליים של המועצה מחברת נומריקס, **טרום** החלטתה מיום 7.12.2017 לפסול את הצעת ערוץ מורשת (להלן: חוות הדעת הכלכלית הקודמת), עלה חשש כי בהצעת ערוץ 10 קיים לכאורה חוסר מהותי של כ- 1.2 מיליון ₪ בתקצוב כוח האדם שנדרש להפעיל את הערוץ. חוסר נטען זה נבע מכך שבקובץ האקסל שצורף לתכנית העסקית של הצעת ערוץ 10 הופיעו בגליונות "סידור עבודה בכנס" ו"סידור עבודה בפגרה" אחוזי המשרה הנדרשים לשם הפקת התכניות שנכללו בהצעה. ואולם, בחינת התכנית העסקית לימדה כי התקציב שהוקצה לכוח האדם (בגליון "מצבת כוח אדם") לא תאם את אחוזי המשרה הנדרשים כפי שפורטו כאמור בהצעה עד כדי חוסר לכאורה של כ- 1.2 מיליון ₪.

15. ערוץ 10 טען בהתייחסותו לדברים כי אותם גליונות סידור עבודה הם אך בגדר "סכימה טכנית של כלל תשומות העבודה הנדרשות" והם שימשו "אך ורק לצורך קבלת אינדיקציה ראשונית בדבר תמונת המצב של צרכי כוח האדם, בריכוז של כל התכניות, וכבסיס לתהליך של אופטימיזציה ניהולית". על כן, כך טוען ערוץ 10, הגליון המחייב הוא גליון מצבת כוח אדם ולטענתו כך גם נכתב בעמ' 17 לפרק ה' בהצעתו. לפיכך אין לרשום לו, לשיטתו, כל חוסר בגין תקצוב כוח אדם.

16. לדעתי יש לדחות טענה זו. עיינתי בעמ' 17 לפרק ה' להצעה ולא נאמר שם את שטוען ערוץ 10 עתה. מדובר אפוא בניסיון לתקן את ההצעה שאין לאפשרו. אכן, אין בהצעה כל פירוט או

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

טענה כי גליון מצבת כוח האדם הוא המחייב והוא מהווה "אופטימיזציה ניהולית" של מה שנכלל בגליונות סידור העבודה. גם לא מצאנו כל הערה בהצעה לפיה גליונות סידור העבודה הם אך בגדר "אינדיקציה ראשונית". נהפוך הוא: עיון בגליונות סידור העבודה דווקא מלמד כי מדובר ב"אגרציה" של כל כוח האדם שערות 10 טען בהצעתו כי נדרש לצורך הכנת ושידור התכניות השונות שפורטו בהצעה. על כן, לא ניתן עתה לטעון כי ניתן לקיים את אותה הצעה בכוח אדם אחר השונה משמעותית מאשר נכתב בהצעה. מה שפורט בהצעה ככוח אדם נדרש הוא המחייב ועל כן יש לבחון אם קיים תקציב לכוח אדם זה.

17. ודוק: טענות דומות לאלו שמעלה ערוץ 10 בדבר "אינדיקציה ראשונית" והגשת נתונים כמעין טיוטה נטענו גם על ידי ערוץ מורשת לגבי הצעתו ונדחו ולכן אפנה לעניין זה לכל שנקבע בהקשרים דומים בחוות הדעת הראשונה.

18. ערוץ 10 הוסיף וטען כמעין טענה חלופית כי גם אם יקבע שגליונות סידור העבודה הם המחייבים – כפי שלדעתי יש לקבוע – עדיין אין מדובר בחוסר תקציבי של 1.2 מיליון ₪ כפי שהעלה החשש מלכתחילה.

19. בהקשר זה טוען ערוץ 10 כי אותו סך של כ- 1.2 מיליון ₪ שהופיע בחוות הדעת הכלכלית הקודמת משקף את החוסרים הקיימים בתקצוב של תפקידים מסויימים אך הוא אינו מביא בחשבון את העודפים הנוצרים בגין תקצוב תפקידים אחרים ביתר. במילים אחרות, ערוץ 10 טוען כי ביחס שבין גליון מצבת כוח האדם (שתוקצבה) לגליונות סידור העבודה (שהם המשקפים את כוח האדם הנדרש) אכן ישנם תפקידים שתוקצבו בחסר אך ישנם גם תפקידים שתוקצבו ביתר וכי יש להביאם בחשבון בבחינת החוסר התקציבי.

20. שלא כמו הטענה הראשונה של ערוץ 10, הרי שטענה זו לדעתי ניתן לקבל. כזכור השאלה בה נדרשת הכרעה היא השאלה האם ההצעה על פי מכלול נתונה ויתר המחויבויות החלות עליה מתכנסת לתקציב הסגור הנתון לערוץ, אם לאו. בבחינת שאלה זו, כשם שיש לסכום חוסרים הנוצרים מהיעדר תקצוב תפקידים מסויימים יש גם לסכום עודפים ככל שאלו נוצרים במובהק בגין תקצוב תפקידים אחרים ביתר¹.

¹ למעשה כך גם קבעה ועדת המכרזים כאשר "קיזזה" את סעיף הארנונה שנכלל בהצעת ערוץ מורשת – ראו סעיף 42 להחלטת הוועדה מיום 25.7.2017.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

21. אם נבקש לקבוע אחרת נהיה כמי שמבקשים לאחוז את החבל משני קצותיו. שהרי, אם דוחים את הטענה כי גליון מצבת כוח האדם הוא המחייב וקובעים כי הגליונות המחייבים הם גליונות סידור העבודה (כפי שלדעתי יש לקבוע) הרי שיש להתחשב בעודפים הנוצרים ביחס שבין הגליונות (בתפקידים מסויימים) כשם שיש להתחשב בחוסרים הנוצרים ביחס שביניהם (בתפקידים אחרים).

22. חישוב כנדרש של העודפים ושל החוסרים מלמד כי במקום חוסר תקציבי של כ- 1.2 מיליון ₪ יש לדבר לכל היותר על חוסר תקציבי של כ- 660 אלף ₪ (כאמור כל המספרים בחוות דעתי מבוססים על נתוני חוות הדעת הכלכלית של חברת נומריקס שנתמכה על ידי ממונת כלכלה במועצה והמצורפת כאמור כנספח א' לחוות דעתי).

23. ואולם, ערוץ 10 טוען כי גם חוסר זה של 660 אלף ₪ מבוסס על חישוב שגוי שבוצע בחוות הדעת הכלכלית הקודמת. בהקשר זה טוען ערוץ 10 כי אותו חוסר של 660 אלף ₪ נובע מסכימה לא נכונה של כוח האדם הנדרש כפי שמופיע בגליונות סידור העבודה, שאותם כזכור אנו רואים כמחייבים.

24. בהקשר זה מפנה ערוץ 10 זרקור לתכנית "פרלמנט אלטרנטיבי". לטענת ערוץ 10 אין לסכום את אחוז המשרה הנדרש לתכנית זו מעמודה AK בגליון סדור עבודה פגרה ועמודה AO בגליון סדור עבודה כנס, על בסיסן כנראה נערך החישוב בחוות הדעת הכלכלית הקודמת, אלא יש להשתמש בעמודות אחרות בגליון שהופיעו בהצעה מלכתחילה (AL ו- AP בהתאמה). ערוץ 10 טוען כי החישוב שכנראה נערך בחוות הדעת הכלכלית הקודמת על בסיס עמודות AK ו- AO הוא שגוי מאחר שאותן עמודות "מייצרות" חישוב עודף של שידור התכנית "פרלמנט אלטרנטיבי" למשך 12 פעמים בשנה ואילו העמודות הנכונות עליהן היה צריך להסתמך (AL ו- AP בהתאמה) הן אלו על פיהן התכנית תשודר 9 פעמים בלבד בשנה.

25. למעשה השאלה בעניין זה היא האם יש לחשב ולדרוש תיקוב של כוח האדם עבור התכנית פרלמנט אלטרנטיבי למשך 9 פעמים בשנה בלבד או שמא למשך 12 פעמים. בעניין זה לאחר שעיינתי היטב בהצעה ובגליונות האקסל אני סבור כי ניתן לקבל את עמדת ערוץ 10 לפיה יש לסכום את העמודות שצויינו על ידו, המבוססות על שידור התכנית למשך 9 פעמים, ולא את העמודות האחרות המחושבות לפי שידור התכנית למשך 12 פעמים.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

26. אומנם בפרק ג' בהצעת ערוץ 10 בעמ' 34 נכתב בפירוט התכנית הנ"ל כי "פעם בחודש..." אך גם נכתב כי מדובר בתכנית "ספיישל". בפרק ה' להצעה (עמ' 26) נכתב תחת הכותרת "מס' שידורים בשבוע" כי מדובר "בתכנית בחודש" אך מיד לאחר מכן בפירוט מספר התכניות בכנס (שאורכו על פי ההצעה 8 חודשים) נכתב המספר 7 ובפירוט מס' התכניות בפגרה (שאורכה על פי ההצעה 4 חודשים) נכתב המספר 2. משמעות הדברים היא שלא ניתן לטעות כי מדובר סה"כ ב- 9 תכניות (7 במהלך כנס ועוד 2 במהלך פגרה). משאין טוב ממראה עיניים מצ"ב צילום מתוך פרק ה' להצעה:

סוג שידור		מס' שידורים בשבוע		מס' שידורים בשנה	
		פגרה	כנס	פגרה	כנס
שידור חי		-	-	-	-
שידור חי (ש.ח)		-	-	-	-
תוכנית מוקלטת (שידור ראשוני)		תוכנית בחודש	7	2	2
תוכנית מוקלטת (ש.ח)		2	70	35	-
לקט		-	-	-	-
רכש		-	-	-	-

27. יתר על כן, עיון בגליונות האקסל מלמד למעשה כי אין מקום להגיע למסקנה אחרת: כך, בגליון שידור עבודה בפגרה, בצד העמודה החודשית "הרגילה", מופיעה עמודה נפרדת ומסומנת שמכפילה לגבי נתוני התכנית הנ"ל את העמודה "הרגילה" בנתון "2/4" – שזה בדיוק כפי שערון 10 הסביר ולמעשה רשם עוד בהצעה – הכפלה של הנתונים הרגילים במאפייני התכנית הספציפית, שהיא שונה, ושתשודר רק פעמיים (2) במהלך חודשי הפגרה (4). מכאן ברורה מכפלת הנתונים "הרגילים" בנתון 2/4, שהופיעה עוד בהצעה מלכתחילה.

28. גם בגליון סדור עבודה כנס בצד העמודה החודשית "הרגילה" מופיעה עמודה נפרדת ומסומנת שמכפילה לגבי נתוני התכנית הנ"ל את העמודה "הרגילה" בנתון "7/8" וגם זה בדיוק כפי שהסביר ערוץ 10 ולמעשה רשם עוד בהצעה: הכפלת הנתונים הרגילים במאפייני התכנית הספציפית שהיא שונה ושתשודר רק שבע פעמים (7) במהלך חודשי הכנס (8). מאחר שגם כאן אין טוב ממראה עיניים אצרך תמונה של העמודות הרלבנטיות, כפי שצורפו להצעה מלכתחילה:

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

מתוך גליון סדור עבודה כנס

AP	AO
	משרה לחודש %
	254.6%
30.1%	34.4%
	100.0%
	100.0%
	100.0%
	100.0%
	243.0%
47.0%	53.8%
	308.4%
12.7%	14.5%
	51.4%
	754.6%
	37.4%
54.1%	61.8%
	383.1%
	238.3%
30.1%	34.4%
	4.3%
	560.7%
	726.5%
43.8%	50.0%
	13.4%
	558.3%
87.5%	100.0%
	13.4%
	845.7%
87.5%	100.0%
	93.4%
	238.3%
30.1%	34.4%
	8.6%
	644.8%
218.8%	250.0%

מתוך גליון סדור עבודה פגרה

AL	AK
	משרה לחודש %
	219.6%
17.2%	34.4%
	100.0%
	100.0%
	100.0%
	100.0%
	243.0%
26.9%	53.8%
	245.3%
7.3%	14.5%
	51.4%
	502.3%
	37.4%
30.9%	61.8%
	327.1%
	238.3%
17.2%	34.4%
	4.3%
	0.0%
	537.3%
25.0%	50.0%
	13.4%
	488.3%
50.0%	100.0%
	13.4%
	817.7%
50.0%	100.0%
	93.4%
	238.3%
17.2%	34.4%
	8.6%
	523.3%
125.0%	250.0%

29. הנה כי כן, ערוץ 10 טען כי לגבי התכנית הנ"ל חישוב כוח האדם בגליונות סידור העבודה "בוצע באופן יחסי, באופן אשר יבטא 9 תכניות בשנה, ולא 12 תכניות בשנה"² והצדק עימו. הדברים אכן עולים ברורות מגליונות סידור העבודה המחייבים, כפי שצורפו להצעה מלכתחילה, ומשתקפים היטב בעמודה AL מתוך גליון סדור עבודה פגרה שהיא מכפלה של 2/4 של עמודה AK ובעמודה AP בגליון סדור עבודה כנס שהיא מכפלה של 7/8 של עמודה AO – וזאת כאמור הכל כפי שמופיע בהצעה שהוגשה מלכתחילה.

² פסיקה 33 למענה ערוץ 10 מיום 4.3.2018.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

30. על כן, אין לפנינו כל שיפור או שינוי של ההצעה, אלא אך הבהרה של האמור בה, ואת חישוב כוח האדם הנדרש יש לבצע על פי 9 תכניות בשנה. חישוב שכזה על פי 9 תכניות במקום 12 מפחית את החוסר התקציבי לגבי כוח אדם מ- 660 אלף ₪ לכ- 460 אלף ₪.

31. כאן המקום לעצור ולהתייחס לשוני בהקשר זה בין המקרה שלפניי למקרה שנדון בחוות הדעת הראשונה. בחוות הדעת הראשונה הוצג כיצד ערוץ מורשת מבקש להסתמך על מספרי תכניות רבים יותר מאלה שפורטו בהצעתו ולמעשה כיצד ביקש ערוץ מורשת להוסיף תכניות שלא תוקצבו, כדי לעמוד בחובות החלות עליו. בהצעת ערוץ 10 אין זה המצב. ערוץ 10 טוען כי מלכתחילה דובר על 9 תכניות ולכן זהו התקצוב שיש לבדוק. הערוץ אינו מבקש להוסיף על מספר זה אלא הסתמכותו היא בדיוק על המספר 9 שגם חוזר ומופיע בהצעה שוב ושוב. כך, גם כאשר הערוץ מציג בהצעתו את סך התכניות השנתי שישודר על ידו – נכתב במפורש בגליונות האקסל כי התכנית תשודר באופן שנתי – 7 פעמים בכנס ו- 2 פעמים בפגרה – כך שסך הכל מדובר ב- 9 פעמים ולא יותר (ראו גליון רשימת תכניות - כנס (שורה 60, עמודה AE); גליון רשימת תכניות - פגרה (שורה 54, עמודה AE)). אם ההצעה מלכתחילה עסקה ב- 9 תכניות זהו התקצוב הנדרש.

32. יתר על כן, עסקינן בתכנית "מיוחדת" במובן זה שהיא נעשית במה שמכונה "נאותות הפקה גבוהה". על פי דרישות המכרז³ על בעל הרישיון לשדר תכניות בנאותות הפקה גבוהה בסה"כ עלות של 900,000 ₪ כשעלות כל תכנית עולה על 100,000 ₪. עלותה של התכנית "פרלמנט אלטרנטיבי" היא קצת מעל 100,000 ₪ וכפול 9 תכניות מגיעים למעשה לדרישה המכרזית של 900,000 ₪.

33. על כן, נוכח האמור, ניתן לדעתי לקבל את טענת ערוץ 10 בהקשר זה ולערוך את החישוב והתקצוב הנדרש על פי 9 תכניות בלבד. כאמור, כשעורכים את החישוב בהתאם לכך נותר חוסר של כ- 460,000 ₪ (במקום 660,000 ₪).

34. בטרם אעבור להמשך טענות ערוץ 10 ומדוע לטענתנו גם אין לדבר על חוסר של 460,000 ₪ אבקש להתייחס כאן לטענה נוספת שהועלתה **נגד** הצעת ערוץ 10 בכל הנוגע לתכנית "פרלמנט אלטרנטיבי". כוונתי היא לטענת המציעה שהגיעה למקום השלישי במכרז (להלן: חדשות 2) כי בעוד דרישות המכרז, בכל הנוגע לתכניות בנאותות הפקה גבוהה, קבעו כי נדרשות "לכל הפחות 2

³ סעיף 3.1.9 לנספח ד'1 למסמכי המכרז.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

(שתי) תכניות מהפקה מקומית" כאמור בסעיף 3.1.9 לנספח ד'1 למכרז, ערוץ 10 הציג רק תכנית אחת כזו – התכנית "פרלמנט אלטרנטיבי".

35. הטענה רלבנטית לעניינו מאחר שכאמור השאלה הנדרשת להכרעה היא האם הצעת ערוץ 10 על מכלול נתונייה ויתר המחויבויות החלות עליה מתכנסת לתקציב הסגור הנתון לערוץ. החובה להפיק לכל הפחות 2 תכניות בנאותות הפקה גבוהה היא אחת מאותן מחויבויות שאם הצעת ערוץ 10 אינה עומדת בה – יהווה הדבר לכאורה פגם של ממש.

36. הטענה אפוא נדרשת להכרעה ולאחר שבחנתי את הדברים לגופם מסקנתי היא כי יש לדחות את שנטען בהקשר זה כנגד הצעת ערוץ 10.

37. וכך נקבע בסעיף 3.1.9 לנספח ד'1 למכרז:

3.1.9 תכניות בנאותות הפקה גבוהה

בעל הרישיון יפיק וישדר מידי שנה לכל הפחות 2 (שתי) תכניות מהפקה מקומית, שעלות הפקתן עולה על 100,000 (מאה אלף) ₪ לכל שעה בת 60 (ששים) דקות, וזאת בסך כולל של 900,000 ₪. יובהר, כי במסגרת תכנית כאמור, ניתן להפיק ולשדר גם סדרה.

38. סעיף 3.1.9 הנ"ל מדבר אפוא על 2 תכניות שעלות הפקתן עולה על 100,000 ₪ לכל שעה והצעת ערוץ 10 מציעה 9 תכניות שכאלה. הסעיף אינו דורש פורמטים שונים וכל שנקבע בו הוא כי ישודרו לפחות 2 תכניות שעלות הפקתן מעל 100,000 ₪ לשעה וזאת בסך כולל של 900,000 ₪. מטרת הסעיף נועדה למנוע השקעת כל הסך הנ"ל בתכנית אחת ולכן נדרש כי ידובר לכל הפחות ב- 2 תכניות. הצעת ערוץ 10 העמידה 9 תכניות כנ"ל ולכן איני סבור כי נפל בה בהקשר זה פגם.

39. חיזוק למסקנה זו ניתן למצוא בהגדרה שנקבעה ל"תכנית" במסמכי המכרז: "... יחידת שידורים בעלת תוכן והיקף ידועים ובמתכונת הערוכה לשידור שאורכה 15 דקות לפחות ...". הנה כי כן, גם מהגדרת "תכנית" ניתן ללמוד כי אין לדבר על "פורמטים" שונים. על כן, בשים לב להגדרת המונח "תכנית" הרי ש"2 (שתי) תכניות" כאמור בסעיף 3.1.9, עומדות בדרישות המכרז, גם אם מדובר באותו פורמט.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

40. יתר על כן, כפי שעולה מהצעת ערוץ 10 התכנית "פרלמנט אלטרנטיבי" מבקשת לקיים סימולציה לעבודת הכנסת על ידי אזרחים מהשורה כך שבכל פעם יעלה לדיון בתכנית **נושא אחר** הנמצא על סדר היום הציבורי. גם במובן זה ברי כי לפנינו 9 תכניות שונות כך שאין לדבר על כל פגם בהצעה בהקשר זה.

41. ודוק: כפי שעדכנה אותי ממונת כלכלה במועצה – השאלה האם הצעת ערוץ 10 עומדת בחובת הפקה של "שתי תכניות" בנאותות הפקה גבוהה נבחנה עוד בזמן אמת בהתייעצות עם ראש אגף פיקוח במועצה ונמצא אז כי הצעת ערוץ 10 עם התכנית הנ"ל עומדת בדרישה האמורה של "שתי תכניות". משמעות הדברים היא כי כבר בשלב בחינת ההצעות כך פורשו הדברים – ובצדק – ואין כל מקום לסטות מכך.

42. משהסרנו עניין זה נשוב לסוגיית תקצוב כוח האדם. בשלב זה, נותרנו כזכור עם חוסר תקציבי של כ- 460,000 ₪ וכבר רמזנו שאין זה סוף פסוק וכי ערוץ 10 טוען שאין לדבר על חסר שכזה.

43. ואכן, טענה נוספת שהעלה ערוץ 10 בטענותיו היא כי החסר הנ"ל של 460,000 ₪ מבוסס על טעות סופר אשר נפלה לטענתו בהצעה בגליונות סדור העבודה בכל הנוגע לתכנית שכבר דנו בה – התכנית "פרלמנט אלטרנטיבי".

44. לטענת ערוץ 10, התכנית "פרלמנט אלטרנטיבי" נדרשת ל- 2 עורכי משנה במשרה מלאה לכל אחת מ- 9 התכניות המתוכננות (186 שעות לכל עורך משנה וסה"כ 372 שעות עורך משנה לתכנית). ואולם, מחמת טעות סופר, כך נטען, השעות הנדרשות לאחד משני עורכי המשנה הנ"ל הוזנו בגליון בשורה לא נכונה. באותה שורה "לא נכונה" מתבצע החישוב על פי שידור התכנית אחת לשבוע לאורך כל השנה. כך, במקום להזין את השעות הנדרשות בשורה הרלבנטית לתכנית "פרלמנט אלטרנטיבי", שהחישובים לגביה מבוססים על 9 תכניות בשנה בלבד, הוזנו השעות של אחד העורכים בשורה לא נכונה שמכפלותיה "שבועיות". הזנת השעות הנ"ל בשורה הלא נכונה יצרה תמונה שגויה של צורך בכוח אדם הרבה מעבר לנדרש.

45. הכרעה: גם כאן נראה לי שלשם הכרעה בעניין לא יהיה טוב ממראה עיניים **ואביא מתוך ההצעה עצמה** (הצבעים במקור):

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

השורות והעמודות הרלבנטיות מתוך גליון סדור עבודה פגרה:

AL	AK	Q	P	B	
	817.7%		186	עורך משנה	36
50.0%	100.0%		186	עורך משנה	37

השורות והעמודות הרלבנטיות מתוך גליון סדור עבודה כנס:

AP	AO	S	R	B	
	845.7%		186	עורך משנה	36
87.5%	100.0%		186	עורך משנה	37

46. השורה הרלבנטית לענייננו לתכנית "פרלמנט אלטרנטיבי" בגליונות הנ"ל, כפי שניתן לראות, היא שורה 37. בסופה של השורה (עמודות AL ו- AP שכבר הוזכרו) מבוצע "תקנון" של התקנים הנדרשים בהתאם למספר התכניות בשנה (2/4 בפגרה עבור 2 תכניות במשך 4 חודשים; ו- 7/8 בכנס עבור 7 תכניות במשך 8 חודשים). ואולם, במקום להזין את 2 עורכי המשנה של התכנית, שכל אחד מהם נדרש ל- 186 שעות, בשורה 37 ולרשום סה"כ בשורה את מספר השעות הנדרש (372 שעות שהם 186 ועוד 186) – פוצלו השעות ל- 2 שורות (שורה 36 ושורה 37). שורה 36 היא שורה "רגילה" שאינה מתאימה לתכנית "פרלמנט אלטרנטיבי" המחושבת באופן שבועי (ולא רק 9 פעמים בשנה) ולנוכח טעות סופר זו, כך לטענת ערוץ 10, נכללו בסכימה יותר תקנים מן הנדרש.

47. דעתי היא שאין מניעה לקבל את טענת ערוץ 10 ולקבוע כי מדובר בטעות סופר, העולה מן ההצעה עצמה והניתנת לתיקון⁴. עיון בהצעה מלמד כי אכן התכנית "פרלמנט אלטרנטיבי" נדרשת לשני עורכי משנה בלבד שכל אחד מהם נדרש ל- 186 שעות לתכנית. כך, בפרק ג' להצעה (עמ' 34) נכתב מפורשות כי צוות התכנית כולל "כתב, מגיש, מפיק בכיר, 2 עורכי משנה, עורך, 2.5

⁴ ראו והשוו גם סעיף 41.5 לתנאי המכרז;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

תחקירנים, עורך וידיאו, צלם, מקליט". גם בפרק ה' להצעה בעמ' 26, המציג את כוח האדם והתקצוב הנדרש לתכנית, נכתב מפורשות 2 עורכי משנה שכל אחד מהם יעבוד 186 שעות.

48. לפיכך, משהדבר עולה מן ההצעה עצמה הרי שבמסגרת חישוב תקצוב כוח האדם הנדרש להצעת ערוץ 10 אין לזקוף כנגד ערוץ 10 את אותם תקנים שחושבו ביתר מחמת טעות הסופר הנ"ל אלא יש לבצע את החישוב לפי הכוח האדם שבאמת נדרש לתכנית על פי ההצעה ולא מעבר; קרי – 2 עורכי משנה בלבד למשך 9 תכניות.

49. כאשר עורכים את החישובים הנדרשים לאחר תיקון טעות הסופר יוצא כי החוסר בתקצוב כוח אדם, שקודם לכן עמד כזכור על כ- 460,000 ₪, מצטמצם לכ- 98,000 ₪.

50. ודוק: כזכור, גם בהצעת ערוץ מורשת נפלה טעות סופר כך שהמציעה שם לא סכמה סך של 444,000 ₪ שנדרשו לתקצוב אך לא נסכמו בגליונות הרלבנטיים כנדרש⁵. בהצעת ערוץ מורשת תיקון טעות הסופר הביא להגדלת ההוצאות בסך הנ"ל של 444,000 ₪. לעומת זאת, בענייננו, תיקון טעות הסופר מצמצם את ההוצאות של המציעה. ואולם, הגם שמדובר ב"צמצום" ההוצאות לדעתי אין בכך כדי למנוע מוועדת המכרזים להכיר בטעות שלפנינו כטעות סופר, דהיינו שגם אם יש בה כדי "לחסוך" כספים למציעה עדיין מדובר בטעות סופר. אכן, עיון במכלול נתוני ההצעה לא יכול להותיר ספק כי התכנית "פרלמנט אלטרנטיבי" נדרשת ל- 2 עורכי משנה בלבד שכל אחד מהם עובד 186 שעות וסה"כ 372 שעות לתכנית. על כן, אין מקום לדרוש תקצוב העולה על כך.

51. בגין תקצוב כוח האדם נותרנו אפוא עם חוסר של כ- 98,000 ₪.

52. לטענת ערוץ 10 גם חוסר זה אינו קיים הלכה למעשה. בהקשר זה ערוץ 10 טוען כי במספר תכניות שנכללו בהצעה משתתפים "טאלנטים". תכניות אלה משודרות בתקופת פגרה בתדירות נמוכה יותר מאשר בתקופת כנס. ואולם, כך טוען ערוץ 10, בעוד התמורה המשולמת לטאלנטים נגזרת מכמות התכניות הרי שבגליונות האקסל, שצורפו להצעה, נרשם לאותם טאלנטים בפגרה תשלום חודשי קבוע כפי שמשולם בכנס (שבו יש יותר תכניות). אם מחשבים את הסכומים הנדרשים לטאלנטים לפי מספר התכניות בפגרה ביחס למספר התכניות בכנס, יוצא שנחסכים לערוץ 111,000 ₪ המקזזים את כל החוסר שנותר בענייני כוח אדם, שעמד כזכור על כ- 98,000 ₪.

⁵ סוגייה שנדונה על ידי המועצה בשבתה כוועדת מכרזים בהחלטתה מיום 25.7.2017.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

53. למעשה ערוץ 10 טוען כי לפנינו טעות סופר נוספת בה בתקצוב התכניות השונות בפגרה, נעשה שימוש בסכום החודשי הגבוה יותר המשתלם לטאלנטים השונים בכנס, וזאת במקום שהתקצוב יתבצע לפי מספר התכניות הנמוך יותר המשודר בפגרה.

54. את טענתו זו של ערוץ 10 לא ניתן לדעתי לקבל. בהצעה כפי שהוגשה אין כל אינדיקציה לפיה התשלום לטאלנטים יבוצע לפי מספר התכניות ולא באופן חודשי קבוע. אכן, ייתכן שבפועל כך ישלם הערוץ לטאלנטים השונים אלא שאין לוועדת המכרזים לסמוך אלא על מה שלפניה – קרי ההצעה כפי שהוגשה. בעוד הטעות לגבי שעות עורכי המשנה לתכנית פרלמנט אלטרנטיבי עלתה ברורות מן ההצעה הרי שכאן, בעניין תקצוב טאלנטים, לא נמצאה במכלול נתוני ההצעה כל אינדיקציה שתתמוך בטענת ערוץ 10.

55. יתר על כן, בחינה מעמיקה של ההצעה מובילה דווקא למסקנה ההפוכה לפיה "באופן מכוון" שכר הטאלנטים, בניגוד לכל יתר בעלי התפקידים בתכניות הרלבנטיות, הועתק מהסך המשתלם בכנס. במילים אחרות, בכל הנוגע לשכר הטאלנטים בתכניות הרלבנטיות בפגרה, ניתן לראות כי השכר נגזר מהסכום המשתלם לאותו טאלנט בכנס כסכום קבוע – וזאת בניגוד ליתר בעלי התפקידים לגביהם החישוב בוצע לפי מספר התכניות בפגרה.

56. לפיכך, אין לדעתי מקום לקבל את טענת ערוץ 10 כי לפנינו טעות סופר נוספת. לדעתי, מדובר למעשה בניסיון לשינוי או תיקון ההצעה שאין לאפשרו. אם לא מקבלים את טענתו של ערוץ 10 החוסר התקציבי בגין תקצוב כוח אדם נותר על 98,000 ₪.

57. לגבי סכום זה טען ערוץ 10 כי מדובר בפער "מינורי ביותר, שאינו עולה לכדי פגם מהותי, ואינו הופך את הצעת ערוץ 10 להפסדית"⁶. אכן, בחוות הדעת הראשונה צויין כי יש להבחין בין פגמים קלים או חוסר התאמה קל שאינם מביאים לחריגה מתקציב הערוץ לבין מצב בו "בחינת התכנית העסקית מובילה למסקנה כי אין היתכנות כלכלית להצעה בתקציב הסגור – קרי ההצעה על פי מכלול נתונה לא ניתנת ליישום במסגרת הכלכלית הנתונה. לגבי הצעה שכזו אין מנוס מפסילתה"⁷.

⁶ סעיף 45 למענה ערוץ 10 מיום 4.3.2018;
⁷ סעיף 25 לחוות הדעת הראשונה;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

58. ואולם, בנסיבות העניין שלפנינו, בשאלה האם אותם 98,000 שם אכן משקפים פער "מינורי" או שמא יש בהם כדי להוביל להיעדר היתכנות כלכלית של ההצעה כפי שהוגשה, ניתן יהיה להכריע רק לאחר שיוצגו יתר הקשיים שהתעוררו בהצעה. אכן, רק לאחר שיוצגו כל הקשיים וייסכמו כל החוסרים – ניתן יהיה להכריע בשאלת היתכנותה של הצעת ערוץ 10 על מכלול נתונה ויתר המחויבויות החלות על בעל הרשיון. אעבור אפוא לבחינת יתר הקשיים.

תקצוב אירועים ממלכתיים

59. סעיף 2.2.10 לנספח ד'1 למכרז בכל הנוגע לאירועים ממלכתיים דרש כדלקמן:

2.2.10 בעל הרישיון יסדר את כל האירועים הממלכתיים שהכנסת ביקשה לשדרם, בהתאם לסעיף 11(ב)(2) לחוק, ובלבד שמספרם של אירועים כאמור לא יעלה על עשרה בשנה. אין באמור לעיל כדי למנוע מבעל הרישיון לצלם ולשדר אירועים ממלכתיים נוספים.

60. והנה בפרק ג' להצעת ערוץ 10, בעמ' 22 בכל הנוגע לאירועים ממלכתיים נכתב כי "אנחנו מתחייבים לסקר את האירועים עליהם יוחלט בעזרת מצלמות רבות, בשידור איכותי לכל הפלטפורמות, כאשר בכירי כתבי הערוץ מובילים את השידור. מבחינתנו נסקר את כל הטקסים הממלכתיים, כפי שהם מופיעים באתר הכנסת" כאשר לאחר משפט זה פורטה רשימה של 40 טקסים.

61. לעומת האמור בפרק ג' כפי שצוטט, עיון בפרק ה' להצעה, שהוא הפרק שנדרש כזכור "לתמוך" כלכלית בפרק ג' להצעה⁸, מלמד כי תוקצב שידורם של 10 אירועים ממלכתיים בלבד. וכך נכתב בפרק ה' להצעה בהקשר זה:

• שידור אירועים ממלכתיים

בהתאם לדרישות הרישיון, תומחרו בתכנית הפיננסית 10 תוכניות מיוחדות בשנה. עלות כל תכנית שכזאת היא - 25 אלף ₪ על סמך ניסיון אנשי המקצוע בביצוע שידורים דומים מסוג זה.

סך העלות השנתית למרכיב זה הינה 250 אלף ₪ לא כולל מע"מ.

⁸ ראו סעיף 3 לתקציר המנהלים של חוות הדעת הראשונה;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

62. בנסיבות אלה שהתקציב תומך לכאורה רק ב- 10 אירועים ממלכתיים אך בהצעה נכתב כי "מבחינתנו נסקר את כל הטקסים הממלכתיים" [40 במספר] התבקש ערוץ 10 להתייחס לחוסר התקציבי שלכאורה נוצר בעקבות כך.

63. ערוץ 10 טען בתשובתו כי תנאי המכרז אינם דורשים לשדר אף לא אירוע ממלכתי אחד נוסף מעבר לעשרה אירועים ובהתאם, גם לא ניתן להצעת ערוץ 10 ניקוד עודף בגין יתר הטקסים שדובר על שידורם. בנסיבות אלה, כך נטען, מאחר ש"אין מדובר בחובה הקבועה בתנאי המכרז, ולהצעת ערוץ 10 לא ניתנה ולו נקודה נוספת אחת בגין התחייבותה שמעל ומעבר לתנאי המכרז (אותה בכוונתה לקיים במלואה), ולפיכך לא יכולה גם לעלות טענה בדבר חסר כלשהו בתקצוב לסעיף זה"⁹.

64. ערוץ 10 הוסיף וטען כי יש להבחין בין הקצאת הסך של 250,000 ₪ עבור 10 הטקסים המרכזיים עליהם תחליט הכנסת, המהווים תקצוב נדיב ביותר, לבין יתרת האירועים שנרשמו בהצעה. חלק מאותה יתרת אירועים נערך במשכן הכנסת עצמו שאז עלותם זניחה מאחר שכל התשומות הדרושות לשידור (כוח אדם ואמצעי הפקה), ממילא כבר נמצאות במשכן לאורך השנה. בהקשר זה השווה זאת ערוץ 10 לעלות שידור של ישיבת מליאת כנסת שעומדת בממוצע על סך של 839 ₪ בלבד. באשר לחלק האחר מיתרת האירועים המתקיים מחוץ למשכן ושאינם בין עשרת הטקסים המרכזיים בשנה, הפקת שידורם תעשה, כך נטען, בצורה צנועה באמצעות צוות מצומצם – ובלשון ערוץ 10 במענה מטעמו "בעלות מינימלית, ותוך הסתמכות על היכולות הטכניות שיהיו לערוץ עצמו"¹⁰.

אירועים ממלכתיים – הכרעה

65. ערוץ 10 הבהיר בתשובתו כי הוא אכן מתחייב לשדר את כל האירועים כפי שפורטו בהצעה (40 במספר) אך הוא ביקש כי נבחין בין 10 האירועים שתוקצבו לבין יתרת 30 האירועים שלא תוקצבו. לגבי יתרת 30 האירועים שלא תוקצבו ביקש ערוץ 10 כי נבחין בין האירועים הממלכתיים הנערכים במשכן הכנסת לבין אותם אירועים ממלכתיים הנערכים מחוץ למשכן. הטענה הינה כי בכל הנוגע לאירועים שלא תוקצבו שיערכו במשכן – "עלותם זניחה"; ולגבי היתרה שלא תוקצבה שתיערך מחוץ למשכן – "עלותם מינימלית" מאחר שהפקתם תיעשה בצורה

⁹ פסקה 90 למענה ערוץ 10 מיום 4.3.2018;

¹⁰ פסקה 91 למענה ערוץ 10 מיום 4.3.2018;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

צנועה עם צוות מצומצם. ממילא, כך טען ערוץ 10, אין לזקוף כנגדו חוסר תקציבי באשר לכל סעיף האירועים הממלכתיים מאחר שהערוץ לא זכה לניקוד נוסף בגין האירועים הנוספים שהתחייב לשר ודי בכך שקיים תקצוב עבור 10 האירועים שהכנסת רשאת לבקש לשדרם.

66. קשה לקבל טענה אחרונה זו של ערוץ 10 כי אין לזקוף כנגדו כלל את האירועים הממלכתיים שלא תוקצבו. אכן, גם אם ערוץ 10 לא זכה בניקוד בגין שידור האירועים "העודפים" מדובר בחלק מן ההצעה כפי שהוגשה ועל כן ככל שיש לה עלות – יש לתקצבה. אם לא בוצע תקצוב – יש "לרשום" חוסר תקציבי. סעיף 2.2.10 מבהיר מפורשות כי אין בחובה לשר עד עשרה אירועים עליהם תחליט הכנסת כדי למנוע צילום ושידור אירועים ממלכתיים נוספים. לפיכך, מציע שהתחייב לעשות כן נדרש כמובן לתקצב התחייבותו, אם יש לה עלות.

67. יש לבחון אפוא את שאלת עלות שידורם של הטקסים הנוספים שלא תוקצבו ולהכריע מהו החסר התקציבי הנוצר בעקבות כך.

68. בהקשר זה אציין כי אני סבור שיש לדחות את הטענה לפיה כדי "לכסות" חסר זה ניתן "להשתמש" בסך של 250,000 ₪ שהוקצה עבור עשרת האירועים עליהם תחליט הכנסת. ערוץ 10 טען כי מדובר בתקצוב נדיב ביותר. יועצי התוכן של המועצה הסכימו עם טענה זו. ואולם, הסך הנ"ל הוקצה עבור 10 אירועים ממלכתיים ולא יותר. בדומה למה שנקבע כבר בחוות הדעת הראשונה¹¹, גם אם מדובר בתקצוב "נדיב" הרי שהערכות היועצים לעניין זה אינן יכולות להחליף את הנתונים שנרשמו בהצעה. ערוץ 10 רשם כי הסך הנ"ל הוא עבור 10 האירועים עליהם תחליט הכנסת. הוא הגדירן אף כ"תוכניות מיוחדות". לכן, גם אם מדובר בתקצוב "נדיב" אין סך זה יכול "לשמש" לטקסים אחרים.

69. נותר אפוא לבחון מהו החוסר התקציבי הנוצר בגין אי-תקצוב של 30 טקסים נוספים ובבחינת חסר זה אין להתחשב בתקצוב הקיים ל- 10 הטקסים האחרים, אשר הוגדרו כאמור על ידי ערוץ 10 כ"תוכניות מיוחדות". ערוץ 10 טען כזכור שמתוך אותם 30 טקסים חלק ייערכו במשכן שאז עלותם "זניחה" וחלק אחר ייערך מחוץ למשכן שאז תהא העלות "מינמלית". ואולם, בהצעה אין כל תקצוב לדבר. לדעתי גם אם עלות היא "זניחה" או "מינמלית" לא ייתכן שמדובר בהקצאה של 0 ₪. יפים לעניין זה דברים שנקתבו בחוות הדעת הראשונה בסוגייה דומה:

¹¹ ראו סעיפים 109 עד 114 לחוות הדעת הראשונה;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

"הניסיון 'להפוך' מה שנרשם בפרק ג' לפי עלות של 2,500 ₪ לתכנית שהם 82,500 ₪ עבור 33 תכניות, ל-"עלות זניחה" קרי הלכה למעשה 0 ₪ עבור אותן 33 תכניות הוא בעייתי"¹²

70. לפיכך יש לבחון ולהכריע מהי אותה עלות "זניחה" עבור יתרת האירועים שלא תוקצבו ושיערכו במשכן הכנסת וכן לבחון ולהכריע מהי אותה עלות "מינמלית" עבור יתרת האירועים שלא תוקצבו ושיערכו מחוץ למשכן.

71. לאחר בחינת רשימת 40 הטקסים שצורפו להצעה וב"ניכוי" 10 הטקסים מתוכם הנערכים מחוץ למשכן ושלהם נמצא תיקצוב, נותרו 30 טקסים לא מתוקצבים. בבחינת אותם 30 טקסים המפורטים בהצעה, נמסר מיועצי התוכן כי 6 מתוכם נערכים במשכן ויתרת 24 האירועים נערכים מחוץ למשכן.

72. עבור 6 הטקסים הנערכים במשכן – ערוץ 10 טען כאמור כי עלותם זניחה מאחר שהתשומות הנדרשות ממילא נמצאות במשכן לאורך השנה וכי עלות משוערת של שידור טקס מהמשכן היא כעלות ישיבת מליאת כנסת.

73. נראה שלא יהיו חולקים כי גם עלות "זניחה" אינה יכולה להיות 0 ₪. גם הטענה כי כל התשומות ממילא נמצאות היא מוקשית. כך, למשל, תקצוב כוח האדם נעשה בהצעת ערוץ 10 באופן פרטני לכל תכנית ותכנית וכן לישיבות מליאה. אחת האפשרויות היא לטעון כי כשנערך טקס במשכן הכנסת לא נערכת מליאה ולכן כוח האדם ש"תוקצב" לשדר את המליאה יוכל לשדר את הטקס ואין לרשום חוסר.

74. ואולם, מה אם הטקס ייערך במשכן ביום שבו לא תוקצבו שידורי מליאה? שידורי המליאה במהלך כנס, כפי שעולה מקובץ האקסל שצורף להצעת ערוץ 10, תוקצבו רק לימים שני עד רביעי ומי לידינו יתקע כי אותם אירועים ממלכתיים לא יערכו במשכן במהלך כנס בימים ראשון או חמישי? כמו כן, באשר לאירועים שיערכו בפגרה – הרי שהצעת ערוץ 10 ממילא אינה כוללת תקצוב לשידורי מליאה בפגרה (עניין שידון בנפרד בהמשך) כך שבוודאי שבמקרה שכזה שבו הטקסים יערכו במשכן במהלך הפגרה – לא ניתן "להפנות" כוח אדם שממילא לא תוקצב.

¹² סעיף 135 לחוות הדעת הראשונה;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

75. נראה אפוא כי יש לרשום חוסר בתקצוב גם עבור אותם 6 טקסים שיערכו במשכן. לגבי חישוב החוסר עצמו, אין כל מניעה לקבל את טענתו ה"מעין חלופית" של ערוץ 10 לפיה שידור טקס מן המשכן עלותו דומה לשידור מליאת הכנסת נוכח האופי הדומה של השידורים. גם יועצי התוכן תמכו בעמדה זו מבחינת מאפייני הצילום והשידור. עלות שידורי מליאה על פי האמור בהצעה עומדת על 839 ₪. על כן, בגין אותם 6 טקסים ובשקלול העובדה שחלקם אינם נערכים כל שנה יש לרשום לערוץ 10 חוסר תקציבי נוסף של כ- 4,000 ₪ נוספים.

76. ומה באשר ליתרת 24 הטקסים הנערכים מחוץ למשכן ושלא נמצא להם תקצוב בתכנית העסקית? בעניין זה טען כזכור ערוץ 10 כי עלותם הינה "מינמלית". ואולם, גם עלות "מינמלית" אינה יכולה להגיע לכדי 0 ₪. ערוץ 10 לא הציע מודל לחישוב עלות חסרה זו למעט האמירה כי בשונה מעשרת הטקסים שהכנסת תחליט על שידורם ושהפקתם תהיה יקרה הרי שיתרת הטקסים שתיערך מחוץ למשכן "הפקת שידורם תעשה בצורה צנועה יותר, באמצעות צוות מצומצם".

77. אכן, עוד בהצעה עצמה ערוץ 10 הבחין בין 10 טקסים שהכנסת רשאית לחייב שידורם מחוץ למשכן לבין יתרת הטקסים. לגבי הראשונים נכתב בהצעה ברחל בתך הקטנה כי לגביהם הסיקור יבוצע "בעזרת מצלמות רבות, בשידור איכותי לכל הפלטפורמות, כאשר בכירי כתבי הערוץ מובילים את השידור". בהצעה גם הודגש כי מדובר ב- "10 תוכניות מיוחדות בשנה". לעומת זאת, לגבי יתרת הטקסים לא נכתב פירוט שכזה ולגביהם רלבנטית רק האמירה בהצעה "מבחינתנו נסקר" – כך ותו לא.

78. לפנינו אפוא התחייבות לשרוד עוד 24 טקסים שלא נרשמו בהצעה מאפייני השידור. כיצד יש לחשב את החסר במקרה שכזה?

79. נזכיר כי ענייננו במכרז ציבורי. מכרזים נבחנים כידוע באספקלריה של דואליות נורמטיבית הן של המשפט הציבורי והן של המשפט הפרטי. המכרז במובן דיני החוזים מהווה למעשה הזמנה להציע הצעות וכאשר נבחרת אחת ההצעות שהוגשו במכרז מהווה הדבר "קיבול" של ההצעה¹³. בעולם דיני החוזים אם מסתבר כי לא הוסכם על טיב השירות – הרי שיש לקיים את השירות "מסוג ומטיב בינונים" (סעיף 45 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973).

¹³ גבריאלה שלו, חוזים ומכרזים של הרשות הציבורית (1999), עמ' 141 ואילך;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

80. על כן, בהינתן הדואליות הנורמטיבית החלה ובאנלוגיה מדיני החוזים לענייננו, כאשר לא פורט בהצעה האופן בו ישודרו אותם 24 טקסים שייערכו מחוץ למשכן ושלא תוקצבו יש לשקול קבלת טיב "בינוני". יחד עם זאת, יש לשים לב כי בסעיף 5 לנספח ח' (עיקרי ההסכם בין הכנסת לבין בעל הרישיון לשידור בערוץ הכנסת) נכתב כי "בעל הרישיון ישדר את שידורי הכנסת ואת המישדרים המוספים באיכות וברמה המקצועית והטכנית הגבוהות ביותר, ויעשה שימוש בציוד כמפורט בנספח ב'". 24 האירועים בהם אנו עוסקים עתה הם אומנם מעבר לעד 10 האירועים שהכנסת רשאית לבקש את שידורם אך נראה שהם עדיין בגדר "שידורי הכנסת".

81. נפנה אפוא לנספח ב' המוזכר בציטוט. נספח זה לא צורף אומנם למסמכי המכרז אך נכתב בפירוש לגביו כי "תוכן נספח זה זהה לנספח ו' למכרז – מפרט טכני, והמשתתף מופנה אליו".

82. בנספח ו' למסמכי המכרז ניתן לראות כי אכן תיתכן הבחנה בין שני "סוגים" של שידורי חוץ. כך בסיפא לנספח ו' מופרטת "מערכת לשידורים ניידים" שבאמצעותה ניתן לבצע שידורי חוץ בצורה "צנועה" יותר ומיד לאחר מכן מפורט "מפרט ניידת שידור" לאותם שידורי חוץ שיעשו בצורה יקרה יותר.

83. נראה אפוא כי את עלותו של כל אחד מ- 24 הטקסים שלא תוקצבו ניתן להעריך על פי העלות המתאימה ל"מערכת לשידורים ניידים" ולא על פי "מפרט ניידת שידור" המתאים לעשרת האירועים שהכנסת רשאית לבקש לשדרם (וראו בהקשר זה סעיף 18.2 לנספח ח' שאכן מפנה למפרט של "ניידת שידור"). כאמור, עוד בהצעה, ערוץ 10 הבחין בין אלו לאלו והבחנה זו מתאפשרת גם במסמכי המכרז. יועצי התוכן גם עמדו על כך שהבחנה זו מתבקשת כאשר ישנם טקסים "קטנים" שכלל לא מתאים לשדרם על פי "מפרט ניידת שידור" אלא די ב"מערכת לשידורים ניידים" המכונה גם "מערכת ארגזים". יועצי התוכן העריכו כי שידור של טקס באופן האמור, קרי באמצעות מערכת ארגזים יעלה כ- 7,000 ₪ לטקס כך שסך הכל עבור 24 טקסים תוך שקלול העובדה שחלקם אינם נערכים כל שנה יש לרשום חוסר תקציבי של כ- 124,000 ₪.

84. ערוץ 10 נקב כזכור בהצעתו באשר ל- 10 הטקסים שהכנסת רשאית לבקש לשדרם, בסך של 25,000 ₪ עבור שידור כל טקס ואילו לגבי יתרת הטקסים אנו מדברים עתה על 7,000 ₪ לטקס שלא תוקצב. ועל כך ישאל השואל: בחוות הדעת הראשונה באשר לתכניות שלא תוקצבו בהצעת ערוץ מורשת נלקחה העלות לתכנית כפי שנרשמה בהצעה. האם גם כאן אין בכל זאת

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

לקחת לכל טקס מחוץ למשכן את העלות שהופיעה בהצעה – קרי, 25,000 ₪ לטקס ולא להסתפק ב- 7,000 ₪?

85. התשובה לדעתי פשוטה. בהצעת ערוץ מורשת היה מדובר בתכניות שנדרש לשדרן כדי לעמוד בחובות השידור השנתיות של מישדרים מוספים¹⁴ ויותר מכך היה מדובר בשידור זהה של אותן תכניות בדיוק. בענייננו, לא רק ששידור האירועים הממלכתיים איננו חלק מחובות השידור השנתיות הללו¹⁵ אלא שגם אין מדובר בשידור זהה. לכן גם העלות אינה נדרשת להיות זהה. כאמור, עוד בהצעה ניתן לראות הבחנה בין שידור האירועים הממלכתיים שהכנסת רשאית לבקש שידורם, אשר הוגדרו בהצעה אף כ"תוכניות מיוחדות", לבין יתרת האירועים שערוץ 10 רק התחייב לסקר. גם מסמכי המכרז מאפשרים הבחנה בין סוגים שונים של שידורי חוץ ("מערכת לשידורים ניידים" לעומת "מפרט ניידת שידור"). יש לזכור גם כי אין זהות בין האירועים מבחינת אופיים ו"גודלם".

86. על כן, לדעתי אומנם אין לקבל את טענת ערוץ 10 כי אותם 24 טקסים שיערכו מחוץ למשכן ישודרו בעלות "מינמלית" של 0 ₪ אך ניתן לקבל כי ההתחייבות לרמת שידור גבוהה ואיכותית שתוקצבה בסך של 25,000 ₪ (מפרט ניידת שידור) אין להקיש ממנה ליתרת הטקסים שערוץ 10 התחייב לשדר. אכן, לגבי היתר הנתון של 0 ₪ אינו רלבנטי כשם שהנתון של 25,000 ₪ אינו רלבנטי וניתן לקבל שהנתון הרלבנטי שיש לעשות בו שימוש הוא הסך של 7,000 ₪ לטקס, כפי הערכת יועצי המועצה.

87. גם כאן מיד ישאל השואל: כיצד זה ניתן לקבל את הערכות המומחים לאחר שבחוות הדעת הראשונה לגבי הצעת ערוץ מורשת הוסבר מדוע "הערכות המומחים אינן יכולות להחליף את הנתונים שרשמה הזוכה"¹⁶? אשיב לו לאותו שואל כי אין להוציא את האמור בחוות הדעת הראשונה מהקשרו. אכן, בחוות הדעת הראשונה נקבע כי אין להסתמך על "חוש המומחיות" של יועצי המועצה כתחליף של ממש למה שנכתב בהצעה אלא שבענייננו לא מדובר ב"תחליף" אלא במה שניתן לראותו כ"קביעה ראשונית".

¹⁴ סעיף 3.1 לנספח ד' למכרז

¹⁵ ראו סעיפים 105-106 לנספח 1 לחוות הדעת הראשונה;

¹⁶ סעיף 111 לחוות הדעת הראשונה;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

88. בהצעת ערוץ מורשת היה מדובר, בין היתר, בשידור מספר פעמים, של אותה תכנית בדיוק, לשם עמידה בחובות השידור הנדרשות, אלא שלא כל כמות השידורים הנדרשת תוקצבה. בנסיבות אלה לא היה מנוס אלא לרשום חוסר של העלות לתכנית, כפי שקבעה המציעה שם, כפול מספר הפעמים שלא תוקצבו. למעשה הניסיון שם היה לטעון כי ניתן את אותה תכנית בדיוק להפיק בסכום נמוך מזה בו נקבה המציעה בהצעתה ובנקודה זו נאמר כי "יועצי המועצה אינם יכולים להוות תחליף לאשר רשמה הזוכה בהצעתה"¹⁷. בענייננו, כאמור, המצב שונה. אין מדובר באותה תכנית בדיוק (שאז העלות לכל תכנית זהה) אלא בשידור בעל מאפיינים שונים. יש טקסים מחוץ למשכן שיזרקו באופן יקר עם ניידת שידור ויש טקסים מחוץ למשכן שיצולמו, למשל, באמצעות מערכת לשידורים ניידים המאפשרת הפקה פחות יקרה. הבחנה זו בין הטקסים טמונה עוד בהצעה עצמה וגם במסמכי המכרז.

89. ואולם, מהי העלות של אותה הפקה "פחות יקרה"? עלות שכזו אינה מופיעה בהצעה. ערוץ 10 ניסה למעשה לטעון כי מדובר בעלות "מינמלית" של 0 ₪. עלות של 0 ₪ לא ניתן לדעת לקבל. לכן, בהיעדר כל סכום בהצעה נדרשת הערכה וקביעה ראשונית של הסכום הנכון והנדרש להפקה מסוג זה. סכום זה הועמד על ידי יועצי המועצה על הסך של 7,000 ₪ ולכן זהו לדעתי החוסר שיש לרשום לכל טקס.

90. במאמר מוסגר, מעניין להפנות בהקשר זה לתיקצוב שכללו המציעות השונות בהצעתן דווקא עבור ניידות השידור, שנועדו כזכור עבור השידורים היקרים יותר. כך, למשל, בהצעת ערוץ מורשת תוקצבה כל ניידת בסך של כ- 13,000 ₪¹⁸ ואילו בהצעת חדשות 2 תוקצבה כל ניידת בסך של 5,000 ₪¹⁹. כזכור זהו התקצוב שנקבע באותן הצעות עבור ניידת שידור הנדרשת לשידור "היקר" יותר של עשרת הטקסים שהכנסת רשאית לבקש לשדרם ואולי יש בכך כדי ללמד על "סבירות" הסך של 7,000 ₪ שאנו משתמשים בו עבור הצילומים המצומצמים יותר של יתרת הטקסים שלא תוקצבו בהצעת ערוץ 10.

91. לסיכום נקודה זו: עבור 6 הטקסים הנערכים בתוך המשכן ו- 24 הטקסים הנערכים מחוץ למשכן מדובר סך הכל לאחר שקלול העובדה שחלק מאותם טקסים אינם נערכים כל שנה מדובר בחוסר של כ- 128,000 ₪. ואולם, בדומה לחוסר בתקצוב כוח אדם שעמד לבסוף על הסך של

¹⁷ סעיף 114 לחוות הדעת הראשונה;

¹⁸ הוקצה סך של 264,000 ₪ שיש לחלק על פני 20 ימי ניידות כאמור בסעיף 18.2 לנספח ח' למכרז;

¹⁹ עמ' 22 לפרק ה' להצעת חדשות 2;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

98,000 ₪ - רק לאחר בחינת מכלול הקשיים ניתן יהיה להכריע האם מדובר בחוסרים שהופכים את ההצעה להפסדית.

הוצאות שיווק

92. במסגרת ההצעה נכתב כי קידום הערוץ מבוסס "על מכשירי קידום והפצה ללא פרסום בתשלום למדיה"²⁰. מבחינת עקרונות הקידום פורט, בין היתר, כי יעשה "שימוש בערוצי טלוויזיה ואתרי אינטרנט אחרים כ'חלונות ראווה' לתכני הערוץ, (Cross promotion)" וכן כי ינוהלו "יחסי ציבור תוך שימוש בכתבי ובמגישי הערוץ". בכל הנוגע ל"שימוש" בערוצי טלוויזיה אחרים הובהר בהצעת ערוץ 10 כך:

שימוש בערוצים שכנים

התכניות השוטפות של הערוץ, ייצרו חומרים מעניינים ביותר עבור ערוצים אחרים. מדי יום "נארוז" סיכומים ותקצירים לשידור בערוצים אחרים, ביניהם ערוצי קבוצת RGE כמו ערוץ הספורט, ערוץ הילדים וערוץ 10. יצוא תכנים אלה לערוצים השכנים, תוך מתן קרדיט בולט ל"כנסת" יקדמו את תכני המותג וימשכו אליו צופים גולשים ועוקבים נוספים.

ולגבי יחסי הציבור פורט בהצעה כך:

יחסי ציבור

מערך יחסי הציבור של RGE המיומן בקידום ערוצי הספורט, הילדים וערוץ 10 - יפעל לקידום מותג "כנסת". "כנסת" תוציא מדי שבוע הודעות למדיה על תכניות ואירועים מיוחדים כמו: הצבעות קריטיות ומרתקות, עימותים צפויים ותכניות "ספיישל" בישובים מחוץ למשכן.

כתבי ומגישי הערוץ יופיעו בתכניות ארוח וקטואליה בערוצים מקבילים ויספרו על עבודתם בערוץ, מפגשם הימיומי עם חברי הכנסת והשרים והחידושים הרבים שמתרחשים בו.

93. יחד עם זאת, בהצעה לא נמצא כל תיקצוב ל"שימוש" המוצע בערוצים שכנים שביניהם ערוצי קבוצת RGE, שהיא הבעלים של ערוץ 10 וגם לא נמצא תיקצוב בגין השימוש במערך יחסי הציבור של קבוצת RGE. ככל ששימושים אלה, שהערוץ הסתמך עליהם לשם קידומו וזכה בגין כך

²⁰ עמ' 61 לפרק ג' להצעת ערוץ 10;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

גם לניקוד²¹, יש להם עלות, הרי שנדרש תקצוב לדבר. זאת מאחר שהערוץ אינו יכול לסמוך על מימון חיצוני של הוצאותיו²².

94. ערוץ 10 טען והדגיש כי עוד מלכתחילה הובהר בהצעה כי תכנית הקידום "מבוססת על מכשירי קידום והפצה **ללא פרסום בתשלום** למדיה". על כן, כך נטען, אין לרשום כנגדו חוסר תקציבי בגין עניינים אלו. בכל הנוגע למערך יחסי הציבור טען ערוץ 10 כי מדובר בפעילות בעלת משמעות כספית זניחה ביותר "המסתכמת לכל היותר בכאלפי ₪ בודדים בשנה"²³.

95. הכרעה: ערוץ 10 לא נדרש בתשובתו לעצם האפשרות לעשות "שימוש" בתכניות שמפיק הערוץ במסגרת ערוצי הקבוצה. לעניין זה אדרש עוד בהמשך. בכל אופן באשר לעלות ה"שימוש" בערוצי הקבוצה מסרו יועצי המועצה כי אכן לדבר אין עלות של ממש ועל כן אין לרשום חוסר תקציבי בגין עניין זה. יועצי המועצה מסרו כי שידור תכני ערוץ הכנסת בערוצים אחרים הוא עניין מקובל שאינו כרוך בעלויות כך שאין לדבר על "חיסכון" שהשיגה ערוץ 10 בזכות יתר ערוצי הקבוצה. כך הוא גם לגבי קדימונים ככל שישודרו לאותן תכניות שהרי אלו אינם נחשבים לפרסומות ואינם חוסכים וגם לא מייצרים הוצאה.

96. חיזוק למסקנה זו ניתן למצוא דווקא בהצעת חדשות 2, שהיא המפעילה הנוכחית של ערוץ הכנסת. כך, חדשות 2 הסבירה בהצעתה עד כמה נפוץ אותו שימוש של אחרים בתכני ערוץ הכנסת ואפילו כאשר עסקינן בגופים המתחרים זה בזה. וכך הסבירה חדשות 2 בסעיף 4.2.1 לפרק ג' של הצעתה:

²¹ סעיף 44.5.2.9 לתנאי המכרז

²² ראו סעיף 3 לחוות הדעת הראשונה;

²³ סעיף 100 למענה ערוץ 10 מיום 4.3.2018;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

4.2.1 קידום הערוץ | שיתופי פעולה | הפצת תכנים בערוצים נוספים

ערוצי טלוויזיה בישראל

שיתוף הפעולה של ערוץ הכנסת עם שני ערוצי הטלוויזיה הגדולים מתבטא בשילוב תכני ערוץ הכנסת בלוחות השידורים שלהם, דבר המעיד על איכות התוכן הגבוהה שהערוץ מספק.

ערוץ הכנסת החדש ירחיב את מעגל שיתופי הפעולה והצעת התוכן הן בערוצי הברודקאסט והן בכבלים ובלוויין. פעולה זו תיעשה בפיקוח ובתיאום עם הכנסת ועם הגוף המפקח. שיתופי פעולה הריגים בגוף התקשורת הישראלי באו לידי ביטוי עם שידור כל התכנים של המישדרים המוספים של ערוץ הכנסת ברצועות שידור יומיות בערוצים 2 ו-10. רצועות השידור היומיות בערוצים המסחריים יישמרו, וכן הערוץ החדש יפעל לייצר רצועת שידור דומה במסגרת שידורי הערוץ הראשון ובהמשך תאגיד השידור הישראלי "כאן".

97. הנה כי כן, מהצעת חדשות 2 עולה כי הפצת תכנים בערוצים נוספים, ואפילו מתחרים, מתבצעת באופן שוטף ולא דובר על עלות.

98. ניתן אפוא לקבל את טענת ערוץ 10 כי אותו "שימוש" בערוצים שכנים אינו חוסך הוצאות ואין לרשום כאן חוסר תקציבי.

99. לעומת זאת, באשר ל"שימוש" במערך יחסי הדוברות של הקבוצה יש לדבר אומנם על עלות כלשהי שלא תוקצבה אך ניתן לקבל שמדובר בעלות נמוכה יחסית בשים לב למאפייני ערוץ הכנסת ולסך "השימוש" הצפוי שערוץ הכנסת יעשה במערך הדוברות של הקבוצה. על פי חישוב שמרני שנערך על ידי יועצי המועצה יש לרשום כאן חוסר נוסף של 12,000 ₪ בשנה (ראו סעיפים 8-9 לחוות הדעת הכלכלית המצורפת כאמור כנספח א).

חובת השקעה בהפקות מקומיות

100. סעיף 5.1 לנספח ד'1 למסמכי המכרז קובע כי "מדי שנה ישקיע בעל הרישיון בתכניות מהפקה מקומית המשודרות בשידור ראשוני בשידורי הטלוויזיה (שידורי הכנסת והמישדרים המוספים) ובשידורי הוועדות באתר האינטרנט של הערוץ, סכום שלא יפחת מ- 84% מסכום התמורה" (להלן: חובת ה- 84%).

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

101. עיון בהצעת ערוץ 10 העלה כי קיים פער בין כמות התכניות שתשודר בערוץ על פי פרק ג' (פרק התוכן) לבין הכמות הכוללת שמופיעה בפרק ה' (התכנית העסקית) – כך שבתכנית העסקית תוקצבו יותר תכניות מאשר נרשם בפרק התוכן. על כן, ערוץ 10 התבקש להתייחס לאפשרות שנוכח הנכתב בפרק ג', תכניות שתוקצבו בפרק ה' לא יופקו, קרי שמדובר בתקצוב יתר, והערוץ לא יעמוד בחובת ה- 84%.

102. ערוץ 10 הבהיר כי גם אם קיימת "אי התאמה מסוימת" בין פרק התוכן לתכנית העסקית הרי שאין בכך ולא כלום שהרי באשר לכמות התכניות החלק המחייב הוא האמור בתכנית העסקית ובלוחות השידורים. פרק ג' עניינו "תפישת הערוץ ואפיונו" והמציע לא נדרש לפרט בו את מועדי השידור וכמות התכניות שישודרו. הפירוט המחייב, כך טוען ערוץ 10, הוא זה שנקבע בלוח השידורים שצורף להצעה וזאת בהתאם לסעיף 34 לתנאי המכרז. לוח השידורים שצורף תואם לחלוטין לתכנית העסקית וממילא הם המחייבים לעניין כמות התכניות.

103. הכרעה: טענות ערוץ 10 מקובלות עליי. אזכיר כי השאלה המשפטית הנדרשת להכרעה היא השאלה האם הצעת ערוץ 10 על פי מכלול נתונה ויתר המחויבויות החלות עליה מתכנסת לתקציב הסגור הנתון לערוץ. על כן, קיומן של אי-התאמות כשלעצמו אינו מעלה ואינו מוריד במסגרת דיונו. השאלה היא שאלת העמידה בתקציב הסגור וביתר המחויבויות. לפיכך, אם על פי התכנית העסקית הערוץ יכול לעמוד בתקציב הסגור ובחובת ה- 84%, שהיא אחת מאותן מחויבויות, לא מתעורר קושי של ממש.

104. אכן, בתכנית העסקית של ערוץ 10 תוקצבו יותר תכניות ממה שנרשם בפרק ג' כך שלא יכולה להיות מחלוקת כי הערוץ יוכל לעמוד בחובת ה- 84% מאחר שהתקציב לכך קיים ונכלל בהצעה מלכתחילה. יש גם צדק בטענת הערוץ כי ממילא לוחות השידורים הם שמחייבים כך שלא רק שהערוץ יוכל לעמוד בחובה אלא שהוא יידרש לעשות כן גם לנוכח הרשום בלוחות השידורים. אכן, לוחות השידורים שצורפו להצעה מחייבים בשנתיים הראשונות לשידורי הערוץ אך התכניות העסקיות אצל כל המציעות נבנו בהנחת הוצאות על פי אותו לוח וזאת למשך כל שנות הרישיון (10 שנים). דהיינו התכנית העסקית נבחנת בהנחה שכל עשר שנות הרישיון זהות, לרבות מבחינת הוצאות לוח השידורים.

105. מכל מקום, השאלה היא כאמור שאלת התכנסות ההצעה לתקציב הנתון לערוץ ואפשרות העמידה ביתר המחויבויות. חובת ה- 84% עומדת בפני עצמה והערוץ יידרש לעמוד בה. על פי

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

התקציב שהקצה הערוץ לכך בתכנית העסקית לא מתעוררת בעיה של ממש בעמידתו בה. לפיכך, חוסר ההתאמה בין פרק ג' לפרק ה' אינו מעורר קושי בשאלת היתכנות ההצעה ועמידתה במחויבויות החלות עליה שהיא השאלה הנדרשת להכרעה.

106. יחד עם זאת, בבחינת סוגייה זו התעוררה שאלה נוספת. עיון נוסף בלוחות השידורים ובתכנית העסקית העלה כי בעוד בלוח השידורים המחייב לתקופת הפגרה תכנית מסויימת ששמה הוא "כ"ץ מטווח" שובצה לשידור ראשוני למשך 9 פעמים בשבוע, הרי שבתכנית העסקית נמצא תקצוב רק להפקתן של 8 תכניות שכאלה בשבוע.

107. בעניין זה ערוץ 10 טען כי "הואיל ומדובר בפער של תכנית שבועית אחת בלבד, בת 5 דקות בלבד, המשודרת בתקופת הפגרה בלבד, הרי שפער זה הינו בעל משמעות כספית זניחה ביותר"²⁴

108. אינני סבור כי יש לקבל טענה זו. גם אם מדובר בתכנית של 5 דקות וגם אם מדובר בתקופת פגרה בלבד – יש לבחון את התקצוב החסר. בהקשר זה מאחר שמדובר בדיוק באותה תכנית שעלותה נרשמה בהצעה – יש לעשות שימוש בעלות זו ולא בכל נתון אחר. כך גם נעשה כשנבחנה הצעת ערוץ מורשת כשדובר על תכניות זהות וכך יש לעשות גם כאן (ראו גם לעיל פסקאות 88-84).

109. אכן, משכה של תכנית זו בפגרה הוא 5 דקות בלבד בעוד בכנס משכה 30 דקות – אלא שבתכנית העסקית אין כל הבחנה בין אלו וחישוב עלויות התכנית בכנס ובפגרה נעשה על ידי המציעה כך שהעלות לתכנית הן בכנס והן בפגרה היא זהה.

110. לפיכך, יש לרשום כחוסר תקציבי את העלות לתכנית כפי שמופיעה בהצעה, ולהכפיל נתון זה במספר התכניות שלא תוקצב בשבוע (1 מתוך 9 שהרי יתר 8 התכניות תוקצבו) ולהוסיף ולהכפיל במספר השבועות בחודש²⁵ וכן במספר חודשי הפגרה (4). בעריכת חישוב כאמור עולה כי יש לרשום כנגד הצעת ערוץ 10 חוסר תקציבי נוסף של 10,690 ₪.

²⁴ סעיף 4(א) למענה ערוץ 10 מיום 21.3.2018;

²⁵ על פי קובץ ההגדרות והפרמטרים שנכלל בהצעת ערוץ 10 מדובר על 4.35 שבועות בחודש (והשוו לגבי הצעת ערוץ מורשת שנערכה כנראה על בסיס הנחה שגויה של 4 שבועות בחודש כאמור בחוות הדעת הראשונה);

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

חובות שידור של הפקות מקומיות

111. סעיף 3.1.1 לנספח ד'1 למכרז קובע כי בעל הרישיון ישרד במהלך תקופת כנס "לפחות 40 תכניות בכל שבוע, בממוצע שנתי" וסעיף 3.1.2 לנספח ד'1 קובע כי במהלך תקופת פגרה ישודרו "לפחות 30 תכניות בכל שבוע, בממוצע שנתי".

112. כדי לעמוד בחובה זו כלל ערוץ 10 בהצעתו תכניות שאורכן 5 דקות בלבד זאת על אף שבתנאי המכרז מוגדרת "תכנית" כך "שאורכה 15 דקות לפחות".

113. בהתייחסו לעניין זה טען ערוץ 10 כי גם בטענה זו אין כדי לגרוע מתקפות הצעתו שכן גם בניכוי אותן תכניות הקצרות מ- 15 דקות עדיין עומדת הצעת ערוץ 10 בחובות השידור כפי שנקבעו במכרז. ערוץ 10 הוסיף וטען כי "להשלמת התמונה בהקשר זה יצוין כי אין כל איסור בתנאי המכרז על הפקת תכניות בנות חמש דקות. כמו כן, על פי הוראות המכרז, גם הפקות של תכניות בנות 5 דקות הן הפקות מקור שיש להחשיבן במניין דרישת הסף להפקות מקור בשיעור של 84% מסך התקצוב. דהיינו, גם בהיבט זה לא נפל פגם בהצעת ערוץ 10"²⁶.

114. בכל הנוגע לעמידה בחובות שידור של כמות תכניות (לפחות 40 בכל שבוע בכנס בממוצע שנתי; לפחות 30 בכל שבוע בפגרה בממוצע שנתי) – צודק ערוץ 10 בטענתו. אכן, לשם עמידה בחובה זו הסתמך אומנם ערוץ 10 בהצעתו על תכניות שאורכן נמוך מ- 15 דקות ואת זאת אין לאפשר. ואולם, גם אם מנטרלים את אותן תכניות מסתבר כי עדיין הערוץ יעמוד בחובות השידור של לפחות 40 תכניות בכל שבוע בממוצע שנתי במהלך כנס ושל לפחות 30 תכניות בכל שבוע, בממוצע שנתי במהלך פגרה. אכן, על פי חישוב שערכו יועצי המועצה יוצא כי לאחר הפחתת אותן תכניות שאינן עומדות בדרישה לאורך של 15 דקות לפחות, עדיין תיקצב הערוץ לשידור על פי הצעתו 90 תכניות בכל שבוע במהלך כנס ועוד 68 תכניות בכל שבוע במהלך פגרה. ודוק: בהצעה נכתב מפורשת כי בשנה כ- 52 שבועות²⁷ שכולם תוקצבו.

115. בעניין העמידה בחובות השידור לא מתעורר אפוא קושי של ממש. ואולם, אינני מקבל את הטענה הנוספת שהעלה ערוץ 10 בהקשר זה לגבי חובת ההשקעה. טענת ערוץ 10 הייתה כזכור כי

²⁶ סעיף 64 למענה ערוץ 10 מיום 4.3.2018;
²⁷ ראו גליון "הגדרות ופרמטרים";

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

גם אם אין לסכום את התכניות שאורכן קצר מ- 15 דקות לצורך העמידה בחובות השידור הנמדדות בממוצע שנתי עדיין יש להחשיב את הסכומים שהוצאו להפקתן במסגרת חובת ההשקעה החלה על הערוץ, היא חובת ה- 84%. כאמור אינני סבור שניתן לקבל טענה זו.

116. חובת ה- 84% שכבר צוטטה קובעת כי "מדי שנה ישקיע בעל הרישיון בתכניות מהפקה מקומית ... סכום שלא יפחת מ- 84% מסכום התמורה". "תכנית" הוגדרה במסמכי המכרז ככזו "שאורכה 15 דקות לפחות". אומנם חובת ה- 84% מדברת "בתכניות" ולא ב"תכנית" אלא שכידוע על פי סעיף 5 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981 "האמור בלשון יחיד - אף לשון רבים במשמע". על כן, אותם סכומים עבור תכניות הקצרות מ- 15 דקות אינם בגדר השקעה "בתכניות" שהרי אותן תכניות הקצרות מ- 15 דקות אינן כלל בגדר "תכנית". לכן, לא ניתן להתחשב בסכומים שהושקעו באותן תכניות במסגרת בחינת העמידה בחובת ה- 84%.

117. חיזוק למסקנה זו ניתן למצוא בהגדרת הביטוי "הפקה מקומית" במסמכי המכרז. וכך הוגדרה במסמכי המכרז הפקה מקומית:

"הפקה מקומית" תכנית שהופקה לצורך שידורה בישראל, ושרוב אנשי הצוות שנטלו חלק בהפקתה הם תושבי ישראל, המתגוררים בה דרך קבע;

הנה כי כן, הפקה מקומית עניינה רק "תכנית" ולגבי "תכנית" כבר ראינו כי לגביה "אורכה 15 דקות לפחות".

118. על כן, לא ניתן לקבל את טענות ערוץ 10 כי התכניות שאין אורכן 15 דקות לפחות אומנם לא ימנו במסגרת בחינת העמידה בחובות השידור, אך יש להתחשב בהוצאות שהוצאו להפקתן לצורך חובת ה- 84%.

119. מאחר שענייננו בבחינת היתכנסות ההצעה על פי מכלול נתונים לתקציב הסגור הנתון לערוץ יחד עם עמידה ביתר המחויבויות החלות עליה – משמעות הדבר היא כי יש לבחון האם הערוץ עומד בחובת ה- 84% גם ללא אותו חלק בתקציב שהוקצה לתכניות שאורכן אינו 15 דקות לפחות. חלק זה אינו יכול להיחשב כהשקעה ב"הפקה מקומית". על פי מה שנמסר מיועצי המועצה – גם לאחר הפחתת אותו סכום שמוצא בתכנית העסקית על תכניות שאין אורכן 15 דקות לפחות – עדיין יעמוד הערוץ בחובת ה- 84%.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

120. ודוק: חישוב עניין זה, בוצע תחת הנחות מחמירות בענייני העמסת עלויות ופחת²⁸. בהקשר זה יצויין, כי על פי סעיף 5.3.2 לנספח ד' למכרז ניתן לייחס עלויות שכר של עובדי המנהלה לצורך עמידה בחובת ה- 84% וזאת "בהתאם לחלקיות היקף העבודה לצרכי הפקה ישירים". ערוץ 10 השתמש מלכתחילה בהצעתו באחוז העמסה יחסית גבוה של אותן עלויות מנהלה (עד כדי 100% העמסה), נוכח טענותיו בעניין כפי שפורטו במענה מטעמו²⁹. ואולם, גם תחת הנחות מחמירות קרי, גם אם משתמשים באחוז העמסה **נמוך משמעותית** של 35%, שהמועצה התייחסה אליו בעת בחינת הצעת ערוץ מורשת כאחוז העמסה אפשרי לנוכח מאפייניו של ערוץ הכנסת (ובלי לקבוע שאחוז אחר בהכרח אינו אפשרי שהרי הכל תלוי ב"היקף העבודה" כפי שיתרחש בפועל) – עדיין עומדת הצעת ערוץ 10 בחובת ה- 84%.

121. לסיכום: בכל הנוגע לחובות ההשקעה (חובת ה- 84%) ולחובות השידור (הנבחנות בממוצע שנתי) – לא מתעורר קושי של היתכנות ההצעה לעמוד בתקציב הסגור וביתר המחויבויות.

תשלום זכויות יוצרים, מבצעים ומשדרים

122. סעיף 3.6 לנספח ד' למכרז דורש כי "בעל הרישיון ימלא אחר הוראות כל דין, לרבות, ומבלי לגרוע מכלליות האמור, בתחום זכויות היוצרים, המבצעים והמשדרים". לפיכך, ככל שהצעת מציע "מייצרת" עלויות בתחום זכויות היוצרים, המבצעים והמשדרים (להלן: זכויות יוצרים) – נדרש כמובן תקצוב מתאים, שאם לא כן יש לרשום חוסר תקציבי בגין כך.

123. במענה הראשון מטעמו טען ערוץ 10 כי הצעתו כוללת תקציב כנדרש עבור עניין זה והפנה לעמ' 14 בפרק ה'³⁰.

²⁸ בוצע פחת בקו ישר על פני כל שנות הרישיון בשים לב לטענות חדשות 2 בעניין זה (ראו סעיף 10 לחוות דעת TASC מיום 4.1.2018);

²⁹ סעיפים 74-75 למענה ערוץ 10 מיום 4.3.2018;

³⁰ ראו סעיפים 110 עד 112 למענה ערוץ 10 מיום 4.3.2018;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

124. עיון בעמוד הנ"ל בפרק ה' מלמד כי הוקצו סכומים לעניין אך זאת לכאורה רק לתכניות רכש ולהפקות "חיצוניות"³¹. כך, על פי האמור בעמוד זה הוקצה הסך של כ- 4,800 ₪ עבור תשלום ל- אקו"ם והסך של כ- 8000 ₪ עבור זכויות יוצרים אחרים, אך זאת כאמור לכאורה רק לתכניות רכש ולהפקות חיצוניות. משמעות הדברים היא כי לכאורה על פי האמור בפרק ה' לא תוקצבו זכויות יוצרים לגבי כל יתר ההפקות שישודרו בערוץ (מעבר לתכניות רכש ולהפקות חיצוניות), שאלו למעשה אותן תכניות שיפיק הערוץ בעצמו. לעומת זאת, עיון בגליונות האקסל שצורפו להצעה לימד כי אותם סכומים שהוזכרו בפרק ה' (4,800 ש"ח ו- 8000 ₪) דווקא מחושבים ככוללים סכומים מסויימים גם עבור תכניות שיפיק הערוץ בעצמו.

125. ערוץ 10 התבקש להתייחס לסוגייה זו והשיב במענה נוסף מטעמו כדלקמן:

"בשים לב לאופי הערוץ ולתכניו, הרי שהתקצוב בהצעת ערוץ 10 עבור תמלוגים לזכויות יוצרים (ובכלל זה לאקו"ם) נדרש ככלל עבור עלויות הפקה שאינן הפקות מקור. זאת, שכן במסגרת הפקות המקור אין בכוונת הערוץ לעשות שימוש ברכיבים הטעונים תשלום תמלוגים. אכן, אופי השידורים הצפוי, שעניינו בתכניות אולפן נושאות אופי אקטואלי, אינו צפוי לכלול למשל שימוש ביצירות מוגנות או ביצועים מוגנים, ואינו טעון תשלום תמלוגים אחרים בגין כוח האדם שיועסק כשכיר בערוץ.

בצד האמור, במסגרת סך התקציב שהוקצה בהצעת ערוץ 10 עבור תמלוגים לזכויות יוצרים נכלל (תחת סעיף "עלויות הפקה - אמצעים נוספים") סכום שנתי של כ- 5,000 ש"ח לטובת תשלום תמלוגים במסגרת הפקות מקור, וזאת מטעמי שמרנות ולטובת מקרים פרטניים ובודדים בהם ייתכן כי יתעורר הצורך בכך. מן הניסיון המצטבר של קבוצת RGE, המדובר בדרך התנהלות סבירה ומקובלת בהקשר זה"³²

126. נראה כי טענת ערוץ 10 "התפתחה" עם המענים השונים שנמסרו. מלכתחילה היה נדמה כי ערוץ 10 טוען כי כלל אין צורך בתקצוב לעניין זכויות יוצרים עבור הפקות שיפיק בעצמו. ואולם, מאחר שתקצוב כאמור בכל זאת נכלל בגליונות האקסל בסך של כ- 5000 ₪ נוספים (שהם חלק מ- 4,800 ₪ ועוד 8,000 ₪ שצויינו בפרק ה') טען ערוץ 10 בהמשך כי אכן הותיר תקצוב גם עבור הפקות שיפיק בעצמו (המכונות על ידו "הפקות מקור") וזאת "מטעמי שמרנות".

³¹ הפקות המבוצעות על ידי אחר בעבור בעל הרישיון;
³² סעיף 4(ב) למענה מטעם ערוץ 10 מיום 21.3.2018;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

127. הכרעה: לאחר עיון בכלל טענות ערוץ 10 בהקשר זה אני סבור, בסופו של יום, כי אין מקום לרשום לו חוסר תקציבי בגין סוגיית זכויות היוצרים (וגם לא עודף תקציבי שיש לנכות מחובת ה- 84%). אכן נדמה כאמור שחלה "התפתחות" מסויימת בטענות הערוץ אך כל העת יש לזכור כי השאלה שלפנינו היא השאלה האם ההצעה על מכלול נתונים ויתר המחויבויות החלות על בעל הרישיון מתכנסת לתקציב הסגור הנתון לערוץ. בפרק ה' להצעת ערוץ 10 אומנם לא פורט בדבר הקצאת סכומים לתשלום עבור זכויות יוצרים בהפקות שיפיק הערוץ בעצמו אך לאחר עיון בגליונות האקסל אין ספק שהוקצה לכך סכום מסויים.

128. עלינו אפוא לבחון האם הסכום הנ"ל "נכון" או שמא מדובר בהקצאה ביתר (מבחינת חישוב חובת ה- 84%) או אולי הקצאה בחסר (לצורך בחינת התכנסות ההצעה לתקציב הסגור הנתון לערוץ).

129. בשאלת חובת ה- 84%, משלשית ערוץ 10 ולו בגליונות האקסל הוקצה לדבר סכום מסויים – אין לדעתי מקום לקבוע כי הסכום הנ"ל אינו נדרש להוצאה. כאמור, את ההצעה יש לבחון על פי הנתונים שהציע המציע בהצעתו ואין לבטלם או להחליפם בנתונים אחרים. על כן, אין לדבר כאן על סכום עודף שיש לנכות (בבחינת העמידה בחובת ה- 84%).

130. בשאלה האחרת האם יש לרשום חוסר לא אחד: האופן בו חושב הסכום שהוקצה עבור זכויות יוצרים להפקות שיפיק הערוץ בעצמו מעורר תמיהה. מדובר בחישוב בגליונות האקסל הכולל מכפלה של סכומים שנראה כי כלל אינה קשורים לכל התחום של זכויות יוצרים. יחד עם זאת, בשאלה שלפנינו האם לרשום חוסר תקציבי בגין הסעיף הנ"ל יש להתמקד בסכום הסופי שהוקצה ולא באופן חישובו. השאלה היא האם הסכום שהוקצה יאפשר עמידה במחויבות הקשורה לזכויות יוצרים ובעניין זה בצדק עמד ערוץ 10 על כך שהדבר תלוי בו ובאופן שיפיק את התכניות השונות. על כן גם לא ניתן לרשום כאן חוסר.

131. ודוק: מסקנה זו גם מתיישבת עם מענה שסיפקה ועדת המכרזים בזמן אמת לשאלות הבהרה שנשלחו אליה בטרם הוגשו ההצעות במכרז. וכך השיבה ועדת המכרזים לשאלה מס' 25 שהופנתה אליה בעניין הקצאת סכומים לתשלום עבור זכויות יוצרים:

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

25. השאלה:

סעיף 3.6 לנספח ד' – עקרי תנאי הרישיון - תשלום זכויות יוצרים ומבצעים

"נודה על קבלת אומדן התשלומים עבור זכויות יוצרים ומבצעים אותם משלם בעל הרישיון הנוכחי".

תשובת הוועדה (בהתייעצות עם צוות התיאום):

למיטב ידיעת הוועדה, התשלומים עבור זכויות יוצרים ומבצעים תלויים ככלל בלוח השידורים שיציג המציע ובהסכם אליו יגיע עם הארגונים הרלוונטיים ולא בתשלומים שבוצעו בעבר. לכן, הוועדה לא תידרש לשאלה זו מעבר לאמור.

(מתוך מסמך הבהרות ותיקונים מס' 2 מיום 19.1.2017 שנמסר לכל רוכשי מסמכי המכרז (להלן: מסמך הבהרות 2)

132. הנה כי כן, בזמן אמת, עוד בטרם הוגשו ההצעות במכרז קבעה המועצה כי התשלום הנדרש לזכויות יוצרים תלוי בעיקרו של דבר במציע עצמו. על כן, משהמציע בענייננו – ערוץ 10 – הקצה לאותן הפקות שיפיק בעצמו את הסך של כ- 5,000 ₪ עבור זכויות יוצרים (בנוסף לסכומים שהוקצו בעניין זה עבור רכש והפקות "חיצוניות") ובשים לב לעמדה שמסרה המועצה מלכתחילה למציעים – אין מקום לדעתי לרשום כאן חסר נוסף.

אפליקציה

133. במסגרת הצעתו במכרז פירט ערוץ 10 אודות אפליקציה שתשמש אותו הגם שהמכרז לא כלל דרישה שכזו. ענייננו הוא בשאלת תיקצוב האפליקציה בהצעת ערוץ 10.

134. במאמר מוסגר אציין כי תיאור אודות אפליקציה נכלל גם בהצעת ערוץ מורשת. כשנערכה בזמנו הבדיקה בעניין תיקצוב האפליקציה בהצעת ערוץ מורשת – השיב ערוץ מורשת כי האפליקציה לא תוקצבה מאחר שהיא הוצגה כאופציה הכפופה להחלטת הכנסת במימון נפרד. סוגייה זו לא נדונה בחוות הדעת הראשונה.

135. בענייננו, ערוץ 10 השיב כי אומנם פיתוח אפליקציה לא נדרש במסגרת המכרז אך הוא בכל זאת מתחייב לפתח את האפליקציה ולתחזקה "מכיוון שהערוץ סבור שבעידן הנוכחי, פיתוח

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

של אפליקציה ייעודית הינו נדבך מרכזי והכרחי בהנגשת פעילות הכנסת³³. בכל הנוגע לתיקצוב פיתוח ותחזוקת האפליקציה הפנה ערוץ 10 לסעיף בתכנית העסקית בו נכתב "תחזוקה ופיתוח של אפליקציה" שבצידו נרשם תקצוב של 300,000 ₪.

136. ואולם, שורה זאת של "תחזוקה ופיתוח של אפליקציה" אליה הפנה ערוץ 10 נמצאת בתכנית העסקית בטבלה שעניינה "תחזוקת האתר". לעומת זאת, בתכנית העסקית קיימת טבלה נפרדת ואחרת שעניינה "אתר אינטרנט - עלויות הקמה" ובאותה טבלה מופיעה שורה שעניינה "פיתוח + עיצוב אפליקציה" הדורשת עלות כוללת של 150,000 ₪ (לפני מע"מ) כשבצד סכום זה נכתב "במימון הכנסת".

137. הנה כי כן, בתכנית העסקית הופיעו שתי שורות רלבנטיות לתקצוב פיתוח האפליקציה: האחת תחת טבלה, שעניינה על פי כותרתה, עלויות הקמה ובה מופיע הסך של 150,000 ₪ "במימון הכנסת" ושורה אחרת בטבלה, שעניינה על פי כותרתה, תחזוקה ובה מופיע הסך של 300,000 ₪.

138. ערוץ 10 התבקש להבהיר עניין זה וכל שנמסר בתשובתו היה כי "פיתוח האפליקציה תוקצב בהצעת הערוץ כהוצאה המושתתת על המפעיל – ולא במימון הכנסת. נשוב ונפנה לעניין זה לטבלה 'תחזוקת האתר'³⁴.

139. ערוץ 10 מתעלם אפוא בתשובתו מאותה שורה על סך 150,000 ₪ המופיעה בהצעתו בטבלת תקצוב שעניינה הקמה ושנרשם על גביה "במימון הכנסת" וזאת הגם שנשאל לגביה ישירות. נראה כי ערוץ 10 מצפה שגם ועדת המכרזים תתעלם משורה זו. האם זה אפשרי?

140. בנוסף, בהצעה נמצא כי בגליון "הגדרות ופרמטרים" תחת הכותרת "עלויות שבמימון המזמין" קרי הכנסת, נכתב מפורשות "פיתוח + עיצוב אפליקציה" (ראו תא T14) ונראה שערוץ 10 מצפה שנתעלם גם מהכתוב בתא זה וזאת נוכח טענתו כי תקצוב לאפליקציה בכל זאת נמצא בהצעה.

141. הכרעה: לדעתי קיים קושי לקבל את טענות ערוץ 10 ולהתעלם מאשר נכתב בהצעה. ערוץ 10 הבהיר בהצעה כי פיתוח ועיצוב האפליקציה תישא בהן הכנסת. ערוץ 10 גם נקב בסכום הכולל

³³ סעיף 142 למענה ערוץ 10 מיום 4.3.2018;
³⁴ סעיף 4(ג) למענה ערוץ 10 מיום 21.3.2018;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

שיידרש לכך – 150,000 ₪ (שאם לא כן לשם מה נרשם סכום זה) ואם נותר עוד כל ספק בעניין באה הסיפא לשורה שם נרשם כי הסכום הנ"ל של 150,000 ₪ יתקבל מהכנסת ("במימון הכנסת"). כך גם ברור מאותה טבלה של "עלויות שבמימון המזמין" (תא T14). ואולם, ערוץ 10 לא יכול היה להניח כי הסכום הנ"ל אכן יתקבל מהמזמין שהרי הנחה שכזו כמוה כבקשה להגדיל את הסכומים המתקבלים מן הכנסת בניגוד להוראות המכרז.

142. אכן, במכרז הובהר היטב כי מעבר לתקציב הסגור הנתון לערוץ ולרשימה סגורה של הוצאות ועלויות נוספות בהן תישא או תשלם הכנסת (מעבר לתקציב הסגור) הרי ש"מלבד הוצאות ועלויות כאמור וכל הוצאה אחרת שלא ננקבה באופן מפורש, יישא בעל הרישיון, על חשבוננו, בכל העלויות וההוצאות הדרושות להפעלת הערוץ עפ"י הוראות הרישיון" (סעיף 17.7 לתנאי המכרז³⁵). ערוץ 10 לא יכול היה אפוא להסתמך על קבלת סכומים נוספים מהכנסת.

143. יתר על כן, לנוכח שאלת הבהרה שהופנתה אליה בעניין עלויות ההקמה של אתר האינטרנט (ודוק: אתר האינטרנט ולא אפליקציה) ועדת המכרזים הבהירה בעניין כדלקמן (מתוך שאלה 16 למסמך הבהרות 2):

נא הבהירו האם עלויות חד פעמיות הכרוכות בפיתוח אתר האינטרנט ישולמו ע"י הכנסת בתקציב נפרד מהסכום האמור בסעיף 17.2 למכרז.

תשובת הוועדה (בהתייעצות עם צוות התיאום):

התשובה חיובית. ההוצאות החד-פעמיות הכרוכות באפיון ופיתוח אתר האינטרנט של בעל הרישיון ישולמו על ידי הכנסת בתקציב נפרד מסכום התמורה הקבוע בסעיף 17.2 למכרז, בהתאם להוראות סעיף 16.5 לנספח ח' למכרז (עיקרי ההסכם).

144. הנה כי כן, ועדת המכרזים הבהירה עוד בטרם הוגשו ההצעות כי אפיון ופיתוח האתר יזכו בתקציב נפרד אך לא היה כל מקום להניח כי יינתן תקציב נוסף גם עבור פיתוח אפליקציה. נהפוך הוא: מסמכי המכרז במפורש קובעים כי כל הוצאה "שלא ננקבה באופן מפורש" – יישא בה המציע.

³⁵ כן ראו סעיף 28.6 לנספח ד' למכרז;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

145. זאת ועוד: ועדת המכרזים הבהירה, למשל, כי ככל שיהיה צורך בהגדלת נפח האחסון הדיגיטלי של הארכיון – תשלם זאת הכנסת. וכך נרשם במסמך הבהרות 2 בהקשר זה:

33. השאלה:

סעיף 31 לנספח ד' - עיקרי הרישיון - שמירת עותקים מוקלטים

"האם הכנסת תשפה את בעל הרישיון שיבחר בגין עלויות שמירת עותקים מוקלטים?"

תשובת הוועדה (בהתייעצות עם צוות התיאום):

הוועדה מבהירה כי הכנסת לא תשפה את בעל הרישיון בגין העלויות המפורטות בשאלה. ההקלטה ושמירת הקבצים כלולות בסכום התמורה. יחד עם זאת, יובהר, כי בכל הנוגע לארכיון הדיגיטלי, הרי שהוא מהווה חלק מהציוד שבבעלות הכנסת. לפיכך, ככל שיהיה צורך בהגדלת נפח האחסון הדיגיטלי של הארכיון, הכנסת תממן זאת על חשבונה.

146. אכן, עיון במסמכי ההבהרה השונים שניתנו על ידי ועדת המכרזים, לנוכח שאלות שהופנו אליה ואשר מהווים חלק בלתי נפרד ממסמכי המכרז, מלמד, כי המשתתפים במכרז ידעו לברר היטב (וועדת המכרזים השיבה) אודות אתר ואפליקציה³⁶ וכן באשר להוצאות שיינתן עבורן תקציב נוסף ובאשר למה שנכלל או שאינו נכלל בתקציב הסגור הנתון לערוץ³⁷.

147. זאת ועוד: בעקבות שאלות שנשאלו בעניין, ועדת המכרזים אף תיקנה את רשימת ההוצאות שיזכו במימון נפרד של הכנסת בנוסף לתקציב הסגור הנתון לערוץ³⁸, אך הוצאה עבור פיתוח ועיצוב אפליקציה לא הופיעה שם.

148. העולה מכל האמור הוא כי על פי מסמכי המכרז לא יכול להיות ספק שעבור פיתוח ועיצוב אפליקציה לא יתקבל מימון נוסף מהכנסת. לפיכך, ערוץ 10 לא היה יכול "להטיל" הוצאה נוספת זו העומדת לשיטתו סך הכל על 150,000 ₪ על הכנסת.

³⁶ ראו, למשל, שאלות 4 ו-7 למסמך הבהרות ותיקונים מספר 3 מיום 19.1.2017 (להלן: מסמך הבהרות 3);

³⁷ ראו, למשל, שאלה ותשובה 20 למסמך הבהרות ותיקונים מספר 1 מיום 25.12.2016 (להלן: מסמך הבהרות 1); שאלות ותשובות 9, 26(6), 31, 33, 36, 46 למסמך הבהרות 2; שאלות 5 ו-23 למסמך הבהרות 3;

³⁸ ראו שאלה ותשובה 42 למסמך הבהרות 2.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

149. בד בבד, האפליקציה הינה חלק בלתי נפרד מהצעת ערוץ 10. יתר על כן, ערוץ 10 ידע כי האפליקציה אינה מהווה חלק מדרישות המכרז ואף על פי כן התחייב לה כאשר בהצעתו נכתבו הדברים הבאים בהקשר זה:

4.1. אנו רואים באפליקציה ייעודית לערוץ הכנסת חלק אינטגרלי ומשמעותי מהפלטפורמה הדיגיטלית למרות שאין התייחסות לכך בדרישות המכרז. לדעתנו, אין זה נכון להסתפק רק באתר מותאם כפי שדורש המכרז. אנחנו משוכנעים, שאפליקציה נכונה תוכל לרכוש לעצמה במהירות מעמד של "האפליקציה של הדמוקרטיה הישראלית" - כזו שבוודאי תשמש את כל ה"מכורים" למידע על ההתרחשויות בזמן אמת במשכן.

150. בנסיבות אלה כולן ומשהאפליקציה הינה חלק בלתי נפרד מן ההצעה – נראה כי היה על ערוץ 10 לתקצבה באופן מלא מתוך התקציב הסגור הנתון לו ולא היה מקום שיסתמך על קבלת סכום נוסף של 150,000 ₪ מן הכנסת. אכן, ערוץ 10 טען כי קיים סעיף תקציבי לפיתוח אפליקציה בסך 300,000 ₪ אלא שהוא התעלם מהסעיף התקציבי הנוסף על סך 150,000 ₪ שעל פי הצעתו שלו נדרש לצורך פיתוח האפליקציה ושלא הוקדש לו תקציב.

151. על כן, נראה כי יש לרשום לערוץ 10 חוסר תקציבי נוסף של 150,000 ₪ עבור פיתוח ועיצוב האפליקציה. מאחר שמדובר בעלות חד פעמית ולא עלות שנתית קבועה הרי שבפרישת העלות באופן שנתי על כל אחת מעשר שנות הרישיון מדובר בחוסר תקציבי נוסף של 15,000 ₪³⁹ לשנה.

התכנית "עובדים בכנסת" והתכנית "ספרים רבותיי"

152. במסגרת בחינת השאלה האם ההצעה על פי מכלול נתוניה מתכנסת לתקציב הסגור הנתון לערוץ הסתבר כי לגבי שתי תכניות ערוץ 10 פירט בפרק ג' להצעה את כוח האדם הנדרש לתכנית אך התיקצוב בפרק ה' לא בהכרח תאם זאת. כך, בכל הנוגע לתכנית "עובדים בכנסת" נכתב בפרק ג' להצעה (עמ' 49) כי התכנית נדרשת ל"מגיש, מפיך, עורך, תחקירן" אך עבור תכנית זו נמצא בפרק ה' דווקא תקצוב לתפקידים אחרים: "כתב", "עורך וידאו", "צלם" ו"מקליט". לגבי

³⁹ כך גם נפרש בחוות הדעת הראשונה החוסר התקציבי בהצעת ערוץ מורשת בגין קמפיין הפרסום שלא תוקצב וכך אגב גם מסכימה חדשות 2 כי יש לפעול (בעניין זה ראו סעיף 7 לחוות דעת TASC מיום 4.1.2018);

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

התכנית "ספרים רבותי" נכתב בפרק ג' להצעה (עמ' 50) כי צוות התכנית כולל גם "תחקירן" אלא שבפרק ה' להצעה לא נמצא תקצוב לאותו תחקירן.

153. ערוץ 10 התבקש להתייחס לעניין וטען כי "אכן קיימות אי-התאמות בתיאור זהות בעלי התפקידים הדרושים בתכניות אלו. יחד עם זאת, יודגש כי אי-התאמות אלו נושאות משמעות תקציבית זניחה עד בלתי קיימת"

154. הכרעה: בכל הנוגע לתכנית "עובדים בכנסת" איני רואה כל מניעה לקבל את טענות ערוץ 10. התכנית היא תכנית אולפן שנדרש לה כוח אדם מסויים כפי שפורט בפרק ג' להצעה. כוח אדם זה אומנם לא תוקצב אך עבור תכנית זו נמצא תיקצוב לכוח אדם אחר. על כן, אל מול רישום "חוב" בגין כוח האדם הנדרש⁴⁰ שלא תוקצב יש "לזכות" בגין כוח האדם שלא נדרש אך תוקצב. כשבוחנים זה מול זה מסתבר כי הסכומים מתקזזים.

155. לעומת זאת, בכל הנוגע לתכנית "ספרים רבותי" בהצעה נקבע כי נדרש לתכנית תחקירן אך זה לא תוקצב כלל. כאמור, ההצעה היא המחייבת ועל פיה יש לבחון את היתכנות ההצעה. על כן, יש לבחון מהי עלותו של אותו תחקירן שלא תוקצב בשים לב ליתר נתוני ההצעה. למעשה עלויות התחקירן ידועות מן ההצעה אך נדרש להעריך את אחוז משרתו לגבי תכנית זו. על פי יועצי המועצה מדובר בסופו של יום בחוסר תקציבי נוסף לעניין זה על סך של כ- 4,000 ₪ בשנה (ראו סעיפים 18-19 לחוות הדעת הכלכלית המצורפת כאמור כנסת א' לחוות דעתי).

עלויות מימון

156. על פי מסמכי המכרז בעל הרישיון יידרש להפקיד מספר ערבויות. ככלל, להפקדת ערבות יש עלות אלא שעיון בתכנית העסקית העלה כי ערוץ 10 לא ייחד לסוגייה זו תקציב.

157. בהתייחסותו לעניין מסר ערוץ 10 כי עלויות המימון בגין העמדת הערבויות אומנם לא נלקחו במישרין בחשבון בתכנית העסקית אך זאת מאחר שמדובר בסכומים זניחים העומדים לכל היותר על כ- 45,000 ₪ בשנה. ערוץ 10 הוסיף וטען כי לאור שיעורי הריבית הנמוכים העומדים לקבוצת RGE כבדרך שגרה, הוצאה זו צפויה להיות נמוכה יותר. מכל מקום, הבהיר ערוץ 10,

⁴⁰ בהערכה שעתית של יועצי המועצה;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

בתכנית העסקית נכללו שני סעיפים של הוצאות בלתי מתוכננות (להלן: סעיפי הבלת"מ) בסכום כולל משמעותי של כ- 255 אלף ₪ אשר יאפשרו לכסות עלות זו.

158. **הכרעה:** כפי שכבר נאמר, גם אם מדובר בהוצאה "זניחה" אין לדבר על 0 ₪. מאחר שבתכנית העסקית לא הוקצה לדבר כל סכום אין מנוס אלא לרשום כאן חוסר תקציבי. על פי חוות הדעת הכלכלית המצורפת לחוות דעתי החוסר כאן, אם בוחרים בגישה מחמירה, עומד על 45,000 ₪ לשנה.

בכל הנוגע לשימוש בסעיפי הבלת"מ כדי לכסות חוסר זה, כמו גם חוסרים אחרים – אדרש בהמשך.

היעדר תקצוב שידורי מליאה וועדות בתקופת הפגרה

159. במסגרת בחינת שאלת התכנסות הצעת ערוץ 10 לתקציב הסגור הנתון לה, הסתבר גם כי לא תוקצבו שידורים של ישיבות מליאה וישיבות של ועדות הכנסת השונות, ככל שאלו ייערכו, במהלך הפגרה. במילים אחרות, ההצעה כוללת תקציב רק עבור שידורים שכאלו שייערכו בתקופת כנס – אך אם ייערכו שידורים שכאלו בתקופת פגרה אין לדבר תקצוב. זהו כמובן חוסר שיש לבחון.

160. לגבי ועדות – ערוץ 10 טוען כי בתקופת פגרה לעומת תקופת כנס הוועדות מתכנסות באופן ספוראדי במהלך כ- 50 ימים, כאשר הממוצע הוא של דיון וחצי בכל יום שכזה. ודוק: נתונים אלה נסמכים על טענות שהועלו נגד ערוץ 10 על ידי חדשות 2, שהיא המפעילה הנוכחית ועל כן ניתן להניח כי הם משקפים כשלעצמם גישה מחמירה. כדי לאפשר שידור בפגרה של דיון וחצי במשך אותם 50 הימים, כך טוען ערוץ 10, נדרש בממוצע תקצוב ל- 1.5 נתבים לכל אחד מ- 50 הימים הללו (בשונה מהתקצוב הנדרש בכנס של 8 נתבים). בנסיבות אלה, כך טוען ערוץ 10, מדובר בחוסר "זניח" העומד לכל היותר על חוסר תקצוב של כ- 17,000 ₪ באופן שנתי.

161. באשר לישיבות מליאה שייערכו בפגרה, ערוץ 10 טוען כי מדובר בממוצע ב- 5 ישיבות (ושוב על פי הטענות המחמירות של חדשות 2) אלא שאין לדבר על חוסר תקציבי מאחר שהעורך והמפיק הנדרשים לצילום ישיבות אלה ממילא מועסקים 12 חודשים בשנה ברצף.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

162. הכרעה: ערוץ 10 חוזר על הטענה כי עסקינן בסכומים "זניחים" אלא שבתכנית העסקית לא הוקצה לכך כל סכום (0 ₪). יתר על כן, ייתכן שסכימת מספר סכומים "זניחים" תגלה שיחד מדובר בסכום משמעותי. על כן, יש לבחון את הדברים לגופם.

163. בכל הנוגע לתקצוב שידורי מליאה בפגרה טען ערוץ 10 כי אין לרשום לו כל חוסר מאחר שבעלי התפקידים הנדרשים ממילא מועסקים כל השנה.

164. טענה זו אין לקבל מאחר שאותם בעלי תפקידים המועסקים כל השנה "שוויכו" על פי הצעת ערוץ 10 לתכניות אחרות. כלומר, בתכנית העסקית ניתן לראות כי אחוזי המשרה של בעלי תפקידים אלו נגזרים מאחוזי המשרה שנדרשו בכל תכנית ועל כן אין להם אחוזי משרה "פנויים" בפגרה לשם ביצוע שידורי המליאה. מדובר אפוא בחוסר. חישוב החוסר יבוצע על בסיס העלויות הנקובות בהצעה לשידור מליאה בכנס, שהרי אין שינוי בעלויות השידור בהקשר זה בין כנס לפגרה, כפול מספר הישיבות הממוצע הנדרש (5).

165. בכל הנוגע לשידורי הוועדות, ניתן לקבל את טענת ערוץ 10 כי התקצוב הנדרש בפגרה הוא של 1.5 נתבים (ולא 8 כפי שנעשה בכנס) למשך 50 ימים (כזכור כך גם נטען על ידי המפעילה הנוכחית של ערוץ הכנסת שטענה נגד ערוץ 10).

166. חישוב החוסר התקציבי של שידורי מליאה וועדות בפגרה על פי האמור לעיל עומד, יחד, על סך של כ- 52,000 ₪ נוספים בשנה. כפי שכבר ציינתי לגבי החוסרים הקודמים שאותרו בהצעה, בשאלה האם יש בחוסר זה כדי לפגוע בהתכנסות ההצעה לתקציב הסגור ניתן יהיה להכריע רק בסכימת כלל החוסרים שנמצאו בהצעת ערוץ 10.

החלפת תכניות עם ערוצים מקבילים בעולם

167. חדשות 2, שהגיעה כזכור במכרז למקום השלישי, העלתה נגד ערוץ 10 את הטענה כי בהצעתו צוין שבכוונתו "להחליף" תכניות עם ערוצים מקבילים בעולם; אלא שלשם כך נדרש אישור הכנסת שלה זכויות הקניין הרוחני בשידורים ובתוצריהם. בהיעדר אישור לא ניתן לסמוך על החלפות שכאלו.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

168. ערוץ 10 השיב כי "יש לתמוה על טענת חדשות 2" מאחר שכלל ההצעות שהוגשו במכרז הניחו כי ניתן יהיה לעשות שימוש בתכנים המשודרים בערוץ הכנסת וכלל המציעים האחרים הציעו זאת. מכל מקום, כך הוסיף ערוץ 10, "מדובר בשימוש מוגבל ומידתי בתכנים (לטובת תכניות בערוצי טלוויזיה מקבילים בעולם, ולא לכל מאן דבעי)".

169. הכרעה: אכן הצעת ערוץ 10 דיברה על ביצוע "החלפות". וכך נמסר בהקשר זה בהצעה (עמ' 14 לפרק ג'):

בכוונתנו לבצע "החלפות" תוכן עם ערוצי הפרלמנטים והקונגרס המקבילים בעולם. מבדיקה שערכנו, מסתמן שנוכל "להחליף" **מגזין סיכום שבועי** של אירועי הכנסת - במגזיני סיכום דומים, שערוצי הפרלמנטים השונים בעולם מפיקים במיוחד לצורך שידור במקומות אחרים. מובן שנגביל את שידור המגזינים הזרים לנושאי העניין המתאימים לקהל הישראלי שלנו. וברוב המקרים נשבץ אותם כ"פינות" **במגזין הסיכום המקומי**, כשהם מתורגמים ומלווים בפרשנות המקשרת אותם לענייננו. למשל: השוואה בין ההליך בפרלמנט הזר לזה המקובל אצלנו.

האם הערוץ יכול אכן לסמוך על "החלפת" תכנים שכזו?

170. בעניין זה יש לפנות לתקנות שידורי ערוץ הכנסת, התשס"ו-2005 הקובעות בתקנה 9, בנוסח כפי שיחול על מי שיבחר במכרז, את ההוראות הבאות:

9. (א) שידורי הכנסת יעמדו חינוס לשימוש כל אדם הקולט אותם באמצעיו ועל חשבוננו, ובלבד שהרוצה לשדרם ילווה את השידור במזכה (קרדיט) בולט לעין, בשפת השידור, בנוסח "באדיבות ערוץ הכנסת - 99", או בנוסח דומה; מזכה כאמור יוצג במשך 5 שניות בתחילת הקטע המשודר, ולאחר מכן - מדי 2 דקות.

שימוש בחומרים שהפיק ערוץ הכנסת

(ב) ערוץ הכנסת יתיר לגורם המעוניין בכך לשדר תכנית שהופקה במסגרת המשדרים המוספים על ידי הערוץ או בעבורו, מעת שידורה בערוץ הכנסת, תוך הבטחת שוויון הזדמנויות בין הגורמים המעוניינים בשידור תכנית כאמור, ובלבד -

(1) שערך הכנסת יביא התקשרות בעניין שידור כאמור, לפני סיכומה, לאישור צוות התיאום; ואולם לעניין ההתקשרות

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

לשידור תכנית כאמור באופן חד-פעמי, יודיע ערוץ הכנסת על כך בהקדם האפשרי לצוות התיאום, שיהיה רשאי שלא להתערב באותה התקשרות או להודיע לערוץ הכנסת כי הוא מתנגד לה;

(2) ששידור התכנית ילווה במזכה בולט לעין בדבר היות התכנית מופקת על ידי ערוץ הכנסת.

171. שידורי הכנסת המוזכרים בתקנה אלו השידורים של ישיבות מליאת הכנסת, של ישיבות ועדות הכנסת ושל אירועים ממלכתיים. המשדרים המוספים אלו למעשה יתר התכניות המותרות לשידור בערוץ.

172. תקנה 9 מבחינה בין אלו לאלו, כך שבעוד לגבי "שידורי הכנסת" נקבע שהם מותרים למעשה לשימוש כל אדם הקולט אותם באמצעו⁴¹ ובלבד שבעת שידורם עליו ללוותם בקרדיט, הרי שלגבי "משדרים מוספים" כדי שאחר יוכל לשדרם נדרש אישור של צוות התיאום (אלא אם מדובר בהתקשרות חד-פעמית שאז די בדיווח)⁴².

173. יוצא אפוא כי ככל שערוץ 10 מבקש להחליף את "שידורי הכנסת" לא מתעורר קושי של ממש. לגבי "משדרים מוספים" השאלה מורכבת יותר ובצדק נטען לגביהם כי נדרש אישור של הכנסת. יחד עם זאת, מן התקנות עולה הדגש של מתן קרדיט ושל הבטחת שוויון הזדמנויות ואין חשש כי ערוץ 10 לא יפעל כך.

174. יתר על כן, בצדק טען ערוץ 10 כי מציעות נוספות הניחו שימוש שכזה בתכנים. כך, למשל, נכתב בסעיף 2.4.2 בהצעת חדשות 2 (עמ' 27 לפרק ג' להצעתה):

⁴¹ וכאן אולי המקום לציין כי גם שידורי הכנסת וגם המשדרים המוספים ימצאו כולם גם באתר האינטרנט של הערוץ בסיפריית VOD שתכלול מתן אפשרות להורדת הקבצים על ידי משתמשי האתר ושמירתם לשימוש מאוחר יותר (ראו סעיף 12.3.1 לתנאי המכרז).
⁴² מעניין לציין כי תקנה 9 כפי נוסחה טרם התיקון קבעה לפחות לגבי גורמי שידור בישראל כי די בדיווח.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

2.4.2 שידורי הערוץ | תכניות רכש | רכש זר

בנוסף לתכניות הרכש המקומי, שיבוצם של שידורים מפרלמנטים בעולם מקנה, לדעת המציע, מבט רחב והשוואתי על תפקידיהם ודרכי הפעולה של בתי נבחרים בעולם. הוא מהווה מקור מידע נוסף וייחודי עבור הצופה הישראלי, ויאפשר לו לבחון את הכנסת הישראלית (סמכויותיה, אופי דיוניה, ועדותיה וכו') מול בתי נבחרים מקבילים בעולם. לכן, ייעשה מאמץ לשלב בשידורי הערוץ, במידת היכולת, גם תכניות מערוצים מהעולם, כמו CSPAN (ארה"ב), CPAC (קנדה) ו-LCP (צרפת). שיתופי הפעולה עם ערוצים אלה יתבססו בעיקרם על חילופי תכניות וזאת בהתאם לאישורה של הכנסת.

175. הנה כי כן גם בהצעת חדשות 2 דובר על חילופי תכניות. בהצעת חדשות 2 גם דובר על העברת תכניות. כך, למשל, בפרק העוסק בקידום הערוץ הובהר בהצעת חדשות 2 (עמ' 125 לפרק ג') כי תכנים יועברו "לערוצי פרלמנט נוספים ברחבי העולם (בכפוף לאישור הכנסת). בין השאר יועברו לערוץ הפרלמנט הקנדי, הבריטי, הצרפתי והאמריקני. בין התכניות שיועברו לערוצי פרלמנט בעולם, תכניות 'הנבחרים' בשפות השונות". בהמשך ההצעה (בעמ' 128) נאמר כי "כמה מהתכניות יועברו לשידור בערוצי פרלמנט שונים בעולם מדי שבוע".

176. ודוק: אינני סבור כי העובדה שחדשות 2 הציעה גם היא העברת תכניות לפרלמנטים בעולם, עניין הדורש כאמור את אישור הכנסת, מונעת ממנה בהכרח מלהעלות את טענתה בעניין. ואולם, יש לדעתי בדברים אלו כדי להראות כי הצעת ערוץ 10 בהקשר זה **אין לראותה כנובעת מחוסר תום לב וניסיון להשיג יתרון לא הוגן ובפרט גם אין בה פגיעה בשוויון שבין ההצעות.**

177. זאת ועוד: על אופיו של האישור הנדרש מצוות התיאום בקשר לתקנה 9 ניתן ללמוד מעיון בנספח ח' למכרז המפרט את עיקרי ההסכם בין הכנסת לבין בעל הרישיון. לעניין זה נפנה לסעיפים 8.3 ו-8.4 לנספח ח' הקובעים כדלקמן:

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

8.3 בעל הרישיון מתחייב לפעול ליצירת שיתופי פעולה עם גורמי תקשורת נוספים רבים ככל האפשר, הן בארץ והן בחו"ל, לרבות רשתות טלוויזיה ורדיו הפועלות מחוץ לישראל, ערוצי טלוויזיה פרלמנטריים ברחבי העולם, וכן באינטרנט. בכפוף להוראות תקנה 9 לתקנות, כל התקשרות מתמשכת בעניין שיתוף פעולה כאמור תובא, טרם סיכומה, לאישור צוות התיאום, שישקול נימוקים של התאמת שיתוף הפעולה המוצע למטרתו, אופיו ויעודו של הערוץ ולשיקולים ציבוריים הנוגעים למעמדה של הכנסת. ואולם, לעניין התקשרות כאמור שעניינה שיתוף פעולה חד-פעמי, ובכלל זה בקשה חד-פעמית לקבלת תכנית שהפיק בעל הרישיון, ידווח בעל הרישיון לצוות התיאום טרם סיכומה של אותה התקשרות, והצוות ראוי להחליט שלא להתערב בעריכת התקשרות זו, לאשרה בתנאים או שלא לאשר התקשרות זו, והכל מהשיקולים המפורטים לעיל.

הוראות הסכם זה לעניין שיתופי פעולה יחולו גם על שיתופי פעולה עם גורמים שאינם גורמי תקשורת, לרבות עם מוסדות להשכלה גבוהה.

8.4 בלי לגרוע מהוראות סעיף זה, מובהר כי גם הכנסת רשאית ליזום שיתופי פעולה בין הערוץ לבין גורמים אחרים, לפי שיקול דעתה, שבמסגרתם ישדרו אותם גורמים חומרים שהופקו על ידי הערוץ או עבורו, וליתן לבעל הרישיון הוראות בקשר לכך.

178. הנה כי כן, השיקולים במתן האישור למסירת תכנים שיפיק הערוץ, כנדרש בתקנה 9, נעים סביב נימוקים של התאמת שיתוף הפעולה למטרתו, אופיו ויעודו של הערוץ ולשיקולים ציבוריים הנוגעים למעמדה של הכנסת. לא נראה כי הצעת ערוץ 10 בעייתית בהקשר זה.

179. כמו כן, בהסכם, כפי שניתן לראות בציטוט, גם נאמר מפורשות כי יש לפעול ליצירת שיתופי פעולה שכאלה, כפי שמציע ערוץ 10 (והציעו גם אחרים) "רבים ככל האפשר, הן בארץ והן בחו"ל, לרבות רשתות טלוויזיה ורדיו הפועלות מחוץ לישראל, ערוצי טלוויזיה פרלמנטריים ברחבי העולם, וכן באינטרנט". כמו כן נכתב שם שהכנסת עצמה רשאית ליזום שיתופי פעולה שכאלה "שבמסגרתם ישדרו אותם גורמים חומרים שהופקו על ידי הערוץ או עבורו". נוכח כל האמור נראה אפוא כי אין לדבר כאן על קושי משמעותי.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

180. בנוסף לכל זאת, יש לשים לב כי למעשה מה שנכתב בפרק ג' להצעת ערוץ 10 הוא ש"מסתמן שנוכל 'להחליף' [תכניות]" אך בפרק ה', קרי בתכנית העסקית, בכל זאת הוקצו לתכניות מאותם ערוצים בעולם כספים עבור רכש (ראו גליון פירוט עלויות לתוכניות עמודה AK, שורות 48 עד 52). במילים אחרות, לתכניות אלה קיים תקצוב בהצעה של ערוץ 10 ולא הועלו טענות לחוסר תקציבי בהקשר זה.

181. על כן, מכל הטעמים הללו לדעתי אין לפנינו פגם הפוגע בשאלת התכנסות ההצעה לתקציב הסגור הנתון לה ועמידה ביתר המחויבויות החלות עליה.

בלת"מ

182. אחת מטענות ערוץ 10 הייתה כזכור כי גם אם קיימים חוסרים תקציביים בהצעתו הרי שלשם כך ניתן לעשות שימוש בסעיפי הבלת"מ העומדים על כ- 255,000 ₪. בעניין זה נתבקשתי לבחון האם יש מניעה משפטית לעשות "שימוש" שכזה בסעיף הבלת"מ.

183. מאחר שהבחינה שלפנינו היא בשאלת התכנסות ההצעה לתקציב הסגור הנתון לערוץ תוך עמידה ביתר המחויבויות החלות על המציע, אין לדעתי כל מניעה מלהשתמש בסעיף הבלת"מ כפי שביקש ערוץ 10.

184. יש לזכור כי סעיף הבלת"מ מסומן כ"הוצאה" בתכנית העסקית אלא שאין מאחוריה כל הוצאה "אמיתית". משמעות הדברים היא כי מדובר ב"רזרבה" ועל כן אין מניעה לעשות בה שימוש כאשר נבחנת התכנסות ההצעה לתקציב הערוץ.

185. ניתן לטעון כי ההצעה כללה סעיף בלת"מ ולמעשה אם "משתמשים" בו משנים את ההצעה. במילים אחרות הטענה היא כי הערוץ צפה הוצאה של בלת"מ ולכן לא ניתן "להשתמש" בסעיף זה לצרכים אחרים. אינני סבור כך. הערוץ הותיר כסף תחת הכותרת "הוצאות בלתי מתוכננות" ולמעשה חלקים ניכרים מבדיקת החוסרים שבצענו ניתן לראותם ככאלה. כך, למשל, הערוץ מבחינתו לא צפה עוד הוצאות על תקצוב כוח אדם, ערבויות וכו' אלא שבחוות דעתי הסברתי מדוע יש בכל זאת לדרוש תקצוב הוצאות אלה. מבחינת הערוץ מדובר אפוא הלכה למעשה ב"הוצאה בלתי מתוכננת" שעבורה נותרה הרזרבה.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

186. זאת ועוד: במסגרת הדיון בעניין תקצוב כוח האדם (ראו לעיל פסקאות 18-22) הובהר מדוע ניתן לקבל את טענת ערוץ 10 שכנגד חוסר בתקצוב תפקידים מסויימים ישנו גם עודף בתקצוב של תפקידים אחרים ויש לקזז ביניהם. על כן, נראה כי כשם שהתאפשר קיזוז בסעיף כוח האדם יש לפעול באופן דומה באשר לסעיף הבלת"מ אל מול החוסרים שנמצאו בהצעה.

187. בנוסף, מאחר שהבדיקה הנערכת עתה היא בדיקה קפדנית של עמידת ההצעה בתקציב הסגור הנתון לערוץ הרי שאם לא "נשתמש" בסעיף הבלת"מ – יעברו כספים אלה הלכה למעשה מבחינת הבדיקה הכלכלית לשורת הרווח של הערוץ – שהרי אין מאחורי סעיף זה הוצאה "אמיתית". ואולם, שורת הרווח היא ממילא השורה "הבאה" ממנה יש לקזז את החוסרים שנמצאו בהצעה.

188. על כן, מכל הטעמים הללו איני סבור כי קיימת מניעה מלעשות "שימוש" בסעיף הבלת"מ כפי שביקש ערוץ 10. בהקשר זה מעניין להפנות לפסק הדין שניתן ב- ע"מ 5678/01 שידורי עדן בע"מ נ' אפיק רום – הערוץ הישראלי החדש בע"מ, פ"ד נו(1) 917 (2001) (להלן: שידורי עדן) ושהוזכר גם בחוות הדעת הראשונה (ראו שם, בפסקה 118 ואילך). בעניין שידורי עדן דובר, בדומה לענייננו, על מכרז מורכב שההצעות לגביו נפרסו על פני אלפי עמודים ובדיקתן הצריכה התייעצות עם מומחים שונים. המציעה באותו עניין לא רשמה בהצעתה רזרבה שנדרשה על פי תנאי המכרז בסך של כמיליון ₪ לשנה, לצורך כיסוי אירועים חדשתיים מיוחדים, אך הותירה רזרבה כללית בסך של כ- 16.6 מיליון ₪. בית המשפט קבע כי "הכללתה מלכתחילה בהצעת המערערת של העתודה הכספית הנדרשת, הגם שכספים אלו נרשמו באופן שגוי, שוללת את הטענה כי נפגע השוויון המהותי" (שם, בעמ' 923). בית המשפט הוסיף וקבע שם את הדברים הבאים היפים גם לענייננו:

"גם מסמכים המוגשים במסגרת הצעות במכרז יש לפרש כמכלול, על יסוד קנה-המידה של אנשים סבירים והגונים במעמדם של הצדדים למכרז הקונקרטי. [...] ההנחה שאותה יש לאמץ היא כי כוונת המציעים הייתה להגשים בתום-לב את המטרה שלשמה הגישו את הצעתם" (שם, בעמ' 922 ה-ו).

189. בענייננו, כאמור, הצעת ערוץ 10 כללה "רזרבה" שלא הייתה חובה לכלול. על כן, בדומה למה שנפסק בשידורי עדן – אין כל מניעה לאפשר "שימוש" ברזרבה זו לגבי החוסרים שאותרו בהצעה בהמשך. הדברים הם מקל וחומר באשר להתחשבות בסעיף הרזרבה בתרחישי הרגישות

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

שכל כולם למעשה משקפים אירועים שהם בלתי מתוכננים (בלת"מ). בכל הנוגע לבחינת תרחישי הרגישות כשלעצמם אדרש מיד אך קודם אבקש להתייחס לסוגיה נוספת של כוח אדם עבור עלויות תרגום.

תרגום

190. בעניין זה טענה חדשות 2 כי ערוץ 10 לא הקצה בהצעתו די כוח אדם לשם עמידה בחובות התרגום החלות על הערוץ. חדשות 2 גם הסתמכו בהקשר זה על דברים שנמסרו לוועדת המכרזים בעת ניקוד ההצעות לפיהם ישנו חוסר הקצאה של עוד כמשרה וחצי לעניין זה. לטענת חדשות 2 מאחר שדובר על חוסר של משרה וחצי יש לרשום כאן חוסר תקציבי של כ- 200,000 ₪.

191. ערוץ 10 השיב כי מדובר בנושא שכבר עלה ונבחן על ידי המועצה, במסגרת בחינת הצעת ערוץ 10, ובהתאם לכך הניקוד שניתן לערוץ 10 משקף סוגיה זו וממילא כבר נלקח בחשבון. ערוץ 10 הוסיף וטען כי לגופו של עניין, על פי הניסיון המצטבר הרב שנרחש בקבוצת RGE, ההערכה שניתנה לעניין זה בהצעה ובמסגרת התקציב היא מספקת וסבירה – דהיינו שניתן לבצע את המטלה הזו בעלות כפי שתוקצבה.

192. הכרעה: לדעתי בבחינת השאלה שלענייננו, קרי שאלת היתכנות ההצעה על פי מכלול נתונה, אין מקום לרשום בסוגיית התרגום חוסר תקציבי נוסף כנגד הצעת ערוץ 10. בהקשר זה יש להבחין למעשה בין הקצאת כוח אדם בהצעה, קרי רישום בהצעה של כוח האדם הנדרש לגישת המציע למשימות השונות, לבין סוגיית התקצוב של ההקצאות הללו.

193. אכן, בשלב הנוכחי בחינת היתכנות ההצעה מתבצעת על פי מכלול נתוני ההצעה וכבר הובהר כי יועצי המועצה, אותם חדשות 2 מצטטת בהקשר זה, אינם יכולים להוות "תחליף" לאשר נרשם בהצעה. במילים אחרות, הבחינה שאנו עורכים עתה היא האם נמצא תקצוב לכוח האדם שהמציע לשיטתו שלו סבר שנדרש לו (גם אם יועצי המועצה סוברים כי נדרש יותר או פחות כוח אדם).

194. כך, למשל, בפסקאות 14-16 לעיל נדונה בהרחבה שאלת הפערים בין כמות המשרות שערוץ 10 בהצעתו שלו סבר כי נדרשת לו לבין התקצוב של אותן משרות. לעומת זאת, בכל הנוגע לתירגום, הטענה של חדשות 2 היא במישור "רישום" ו"הקצאת" כוח האדם כפי שבוצע בהצעה ולא במישור התקצוב.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

195. בהקשר זה יודגש, כי אומנם בזמן בחינת ההצעות בטרם הכרזה על זוכה סברו יועצי המועצה כי היה מקום לרשום בהצעת ערוץ 10 עוד כמשרה וחצי עבור תרגום. ואולם, ענייני רישום כוח האדם הנדרש בכלל ההצעות נדונו בהרחבה בפני ועדת המכרזים. למעשה, עיון בפרוטוקולים של דיוני ועדת המכרזים מלמד כי המועצה הקדישה חלק לא מבוטל מדיוניה לסוגיית רישום (הקצאת) תקני כוח האדם. לפיכך, בצדק טוען ערוץ 10 כי הדבר כבר הובא בחשבון בניקוד שניתן לו ואין לעסוק בו שוב עתה כאשר נבחן עניין שונה של תקצוב כוח האדם (תקצוב אותו כוח האדם שהערוץ בהצעה קבע שנדרש לו).

196. למעשה ניתן לומר כי הוועדה התייחסה לסוגייה זו של רישום (הקצאת) כוח האדם הנדרש במסגרת אותם עניינים הבאים לידי ביטוי בניקוד ההצעה. אכן, כפי שהוסבר בחוות הדעת הראשונה, התכנית העסקית היא חלק ממרכיבי ההצעה שיש לנקד. אומנם התכנית העסקית גם נדרשת לבחינה באשר לעמידתה בתקציב הסגור הנתון לערוץ על פי מכלול נתוני ההצעה אך בכך אין כדי לשלול את היותה רכיב בר ניקוד. ועדת המכרזים בזמן אמת התחשבה בסוגיית רישום כוח האדם כעניין שיש להסתפק לגביו בניקוד ההצעה ולא הובא כל טעם אשר יצדיק התערבות בשיקול דעת זה של ועדת המכרזים.

197. לפיכך, כאשר אנו בוחנים עתה את היתכנות ההצעה על פי מכלול נתונה ובמסגרת זו בודקים את אופן תקצוב כוח האדם שהערוץ בהצעתו קבע שנדרש לו – אין לדעתי מקום להוסיף חוסר תקציבי בגין כוח אדם לתרגום שהערוץ בהצעתו ממילא לא הציע. דהיינו, יש להותיר סוגייה זו במישור שבו המועצה כבר התחשבה בו – מישור ניקוד ההצעה.

סיכום חוסרים

198. עמדנו לעיל על החוסרים השונים שנדרשים לתקצוב בהצעת ערוץ 10 וכפי שנאמר השאלה אם אותם חוסרים מגיעים לכדי חוסר היתכנות כך שההצעה הופכת להפסדית ניתנת להכרעה רק בסכימתם. נציג אפוא את סכימת החוסרים לשנה:

- חוסר בתקצוב כוח אדם – כ- 98,000 ₪
- חוסר בתקצוב תכנית "כ"ץ מטווח" – כ- 10,690 ₪

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

- חוסר בתקצוב שידור אירועים ממלכתיים שפורטו בהצעה – כ- 128,000 ₪
- חוסר לגבי תקצוב שירותי דוברות – כ- 12,000 ₪
- חוסר תקצוב תחקירן בתכנית "ספרים רבותיי" – כ- 4,000 ₪
- חוסר בתקצוב שידורי מליאה וועדות בפגרה – כ- 52,595 ₪
- חוסר בתקצוב פיתוח אפליקציה – כ- 15,000 ₪.

199. סך הכל מדובר על חוסר תקצוב עלויות בסך של כ- 320,606 ₪. אם מקזזים את סעיף הבלת"מ (כ- 255,000 ₪) מדובר סה"כ על חוסר של כ- 65,606 ₪. בחינת חוסר זה אל מול הרווח התפעולי שנותר לערוץ על פי ההצעה כולה – מלמד כי הערוץ אינו הופך הפסדי ולמעשה הוא אף עומד, גם לאחר שקלול החוסר, על רווח תפעולי של 5% (בממוצע שנתי)⁴³.

200. יתר על כן, מסתבר כי אפילו ללא קיזוז סעיף הבלת"מ – הוספת החוסרים אינה הופכת את ההצעה להפסדית ונותר רווח תפעולי בממוצע שנתי של 3.8%. אומנם, רווח זה הוא מתחת לרף ה- 5% אך בעניין זה כבר קבעה המועצה בהחלטתה מיום 25.7.2017 כי "דרישה זו – היות החברה לא הפסדית – היא הדרישה המהותית והעיקרית. הדרישה להציג רווח תפעולי של 5% נועדה להבטיח 'שולי בטחון' על מנת שלא לחרוג מהדרישה המהותית" (פסקה 43).

201. הצעת ערוץ 10 עומדת אפוא בדרישה המהותית – ההצעה אינה הפסדית. ודוק: החישובים לעיל בוצעו כאשר עלות לטקס מחוץ למשכן שלא תוקצב הוערכה בסך של 7,000 ₪ (שידור באמצעות "מערכת ארגזים" ולא על פי "מפרט ניידת שידור"). ואולם, מסתבר כי גם כאשר משתמשים בעלות של ניידת שידור, שבהצעת ערוץ 10 עמדה על 25,000 ₪, עדיין ההצעה אינה הופכת להפסדית, בין אם מקזזים את סעיפי הבלת"מ ובין אם לאו.

202. לפיכך, המסקנה העולה מכל האמור היא כי הצעת ערוץ 10 על פי מכלול נתונה ויתר המחויבויות החלות עליה בהתאם לתנאי המכרז גם לאחר שקלול החוסרים התקציביים – מתכנסת לתקציב הסגור הנתון לערוץ. ואולם, נותר לבחון עוד האם ההצעה אינה הופכת להפסדית במסגרת מבחני הרגישות שנכללו בהצעה. לעניין זה אעבור עתה.

⁴³ ראו סעיף 9.1 לנספח א' למכרז;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

מבחני רגישות

203. על פי מסמכי המכרז נדרשו המציעים לערוך ניתוחי רגישות⁴⁴ לתכנית העסקית. מבחני הרגישות היוו אומנם פרמטר בניקוד ההצעות (סעיף 44.1.3 למכרז) אך בד בבד נקבע כי "תוצאות ניתוחי הרגישות נועדו לבחון את ההיתכנות הכלכלית של הערוץ" (סעיף 9.5.2 לנספח א' למכרז). לפיכך העניין רלבנטי לענייננו.

204. בחינת ניתוחי הרגישות, כמו כל הבדיקה שבצענו לעיל, מתבצעת על פי מה שהמציע כלל בהצעתו (אפילו אם הדבר מחמיר מניתוחי רגישות שנכללו בהצעות אחרות). אכן, את ההצעה יש לבחון על פי מה שנכלל בה. ואולם, לניתוחי הרגישות יש להוסיף את החוסרים התקציביים שאותרו בהצעה. הוספת החוסרים בוצעה לאחר קיזוז סעיפי הבלת"מ, שהרי סעיפי הבלת"מ נועדו בדיוק עבור תרחישים לא מתוכננים כמפורט בניתוחי הרגישות⁴⁵.

205. בהצעת ערוץ 10 בוצעו ארבעה ניתוחי רגישות לשיעור הרווח התפעולי בתגובה לשינוי לא מתוכנן ב- :

- א. עלויות האחזקה.
- ב. עלויות ההפקה הישירות.
- ג. ניתוח רגישות צולבת: שע"ח דולרי / שיעור שינוי עלויות כ"א.
- ד. ניתוח רגישות לשיעור ההוצאה על הפקה מקומית בתגובה לשינוי לא מתוכנן בעלויות כוח אדם.

206. להלן נציג ניתוחי רגישות אלה בשינויים שהזכרנו (הוספת החוסרים וקיזוז הבלת"מ). כפי שיפורט להלן בכל המבחנים ההצעה נותרת חיובית, למעט במבחן אחד, שם במספר מצבי קיצון ההצעה הופכת להפסדית; הכול, כאמור, כפי שיפורט מיד.

⁴⁴ "המציע יערוך ניתוחי רגישות לתכנית הפיננסית תוך התייחסות לסיכונים עתידיים אפשריים וכן לאילוצים טכניים, או להתפתחויות טכנולוגיות אחרות בתחום השידורים לרבות צרכים ייחודיים ומשתנים, הנוסעים מלוחות הזמנים הגמישים והדינאמיים של הכנסת, ומהתנודתיות החדה המאפיינת את המערכת הפוליטית ותוך פירוט הממצאים והמסקנות העולות מן הממצאים" (סעיף 9.5.1 לנספח א' למכרז).

⁴⁵ יחד עם זאת יוער כי בהצעת ערוץ 10 לא בוצע קיזוז של סעיפי הבלת"מ בניתוחי הרגישות, זאת, כנראה נוכח עודפי הרווח שהערוץ סבר שכלולים בהצעה.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

207. ניתוח רגישות שיעור הרווח התפעולי בשינוי שיעור הוצאות האחזקה מוצג בטבלה הבאה:

רגישות שיעור הרווח התפעולי לשינוי בהוצאות האחזקה

שיעור הוצאות אחזקה	עלות חוסר לטקס מחוץ למשכן: 7,000 ש"ח	עלות חוסר לטקס מחוץ למשכן: 25,000 ש"ח
90%	6.1%	4.6%
95%	5.5%	4.1%
100%	5%	3.5%
105%	4.4%	3%
110%	3.9%	2.4%

208. כזכור בכל הנוגע לעלות עבור שידור טקס הנערך מחוץ למשכן שלא תוקצב ניתן להסתפק ברישום חוסר של 7,000 ₪ לטקס. ואולם, כפי שניתן לראות בניתוח הרגישות לעיל הבוחן את השפעת השינויים בהוצאות האחזקה על הרווח התפעולי הרי שבין אם עורכים חישוב לפיו הטקסים שנערכים מחוץ למשכן עלותם 7,000 ₪ ובין אם החישוב יתבסס על עלות מחמירה של 25,000 ₪ לטקס הנערך מחוץ למשכן – הרווח התפעולי נותר חיובי בכל התרחישים השונים של שינוי השיעור בהוצאות אחזקה וזאת כאמור לאחר הוספת החוסרים ובקיזוז הבלת"מ.

209. ניתוח רגישות שיעור הרווח התפעולי בשינוי שיעור עלויות ההפקה הישירות מוצג בטבלה הבאה:

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

שיעור עלויות הפקה ישירות	עלות חוסר לטקס מחוץ למשכן: 7,000 ₪	עלות חוסר לטקס מחוץ למשכן: 25,000 ₪
90%	8.5%	7%
95%	6.7%	5.2%
100%	5%	3.5%
105%	3.3%	1.8%
110%	1.5%	0.02%

210. גם במבחן רגישות זה הבורח את שיעור הרווח התפעולי בשינויים אפשריים של עלויות ההפקה הישירות, מסתבר כי, בין אם עורכים חישוב לפיו הטקסים שנערכים מחוץ למשכן עלותם 7,000 ₪ ובין אם החישוב יתבסס על עלות מחמירה של 25,000 ₪ לטקס הנערך מחוץ למשכן (ובקיזוז סעיפי הבלת"מ) – הרווח התפעולי נותר חיובי בכל התרחישים השונים של שינוי בשיעור עלויות ההפקה הישירות.

211. בכל הנוגע לניתוח רגישות צולבת לשיעור הרווח התפעולי: שע"ח דולרי/ שיעור שינוי עלויות כ"א יש להבהיר כי מבחן רגישות זה, שנכלל בהצעה, בוחן את שינוי שיעור הרווח התפעולי ב"מטריצה" של אפשרויות הכוללת הצלבה בין שינויים בשער הדולר ושינויים בעלויות כוח אדם. במסגרת מבחן רגישות זה נציג להלן 3 טבלאות: הראשונה בודקת את תוצאות ניתוח הרגישות לאחר הוספת החוסרים ובקיזוז הבלת"מ כאשר עלות לטקס מחוץ למשכן הינה 7,000 ₪. השנייה, לאחר הוספת החוסרים ובקיזוז הבלת"מ כאשר עלות לטקס מחוץ למשכן הינה 25,000 ₪; והשלישית היא הטבלה המקורית כפי שנכללה בהצעה (כאשר טבלה זו כמובן אינה מתחשבת בחוסרים ובאי-תקצוב הטקסים וגם לא בסעיפי הבלת"מ).

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

רגישות צולבת לשיעור הרווח התפעולי : שע"ח דולרי / שיעור שינוי עלויות כ"א בתרחיש בו עלות טקס מחוץ למשכן הינה 7,000 ש"ח

שיעור שינוי עלויות כוח אדם												
1.09	1.08	1.07	1.06	1.05	1.04	1.03	1.02	1.01	1	0.99	0.98	
-1.0%	-0.3%	0.4%	1.1%	1.7%	2.4%	3.1%	3.8%	4.5%	5.2%	5.9%	6.6%	3.7
-1.1%	-0.4%	0.3%	1.0%	1.7%	2.4%	3.1%	3.7%	4.4%	5.1%	5.8%	6.5%	3.8
-1.1%	-0.5%	0.2%	0.9%	1.6%	2.3%	3.0%	3.7%	4.4%	5.1%	5.7%	6.4%	3.9
-1.2%	-0.5%	0.2%	0.9%	1.5%	2.2%	2.9%	3.6%	4.3%	5.0%	5.7%	6.4%	4
-1.3%	-0.6%	0.1%	0.8%	1.5%	2.2%	2.9%	3.5%	4.2%	4.9%	5.6%	6.3%	4.1
-1.3%	-0.7%	0.0%	0.7%	1.4%	2.1%	2.8%	3.5%	4.2%	4.9%	5.5%	6.2%	4.2
-1.4%	-0.7%	0.0%	0.7%	1.3%	2.0%	2.7%	3.4%	4.1%	4.8%	5.5%	6.2%	4.3

רגישות צולבת לשיעור הרווח התפעולי : שע"ח דולרי / שיעור שינוי עלויות כ"א בתרחיש בו עלות טקס מחוץ למשכן הינה 25,000 ש"ח

שיעור שינוי עלויות כוח אדם												
1.09	1.08	1.07	1.06	1.05	1.04	1.03	1.02	1.01	1	0.99	0.98	
-2.5%	-1.8%	-1.1%	-0.4%	0.3%	0.9%	1.6%	2.3%	3.0%	3.7%	4.4%	5.1%	3.7
-2.6%	-1.9%	-1.2%	-0.5%	0.2%	0.9%	1.6%	2.3%	3.0%	3.6%	4.3%	5.0%	3.8
-2.6%	-1.9%	-1.3%	-0.6%	0.1%	0.8%	1.5%	2.2%	2.9%	3.6%	4.3%	5.0%	3.9
-2.7%	-2.0%	-1.3%	-0.6%	0.1%	0.7%	1.4%	2.1%	2.8%	3.5%	4.2%	4.9%	4
-2.8%	-2.1%	-1.4%	-0.7%	0.0%	0.7%	1.4%	2.1%	2.8%	3.4%	4.1%	4.8%	4.1
-2.8%	-2.1%	-1.5%	-0.8%	-0.1%	0.6%	1.3%	2.0%	2.7%	3.4%	4.1%	4.8%	4.2

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

-2.9%	-2.2%	-1.5%	-0.8%	-0.1%	0.6%	1.2%	1.9%	2.6%	3.3%	4.0%	4.7%	4.3	
-------	-------	-------	-------	-------	------	------	------	------	------	------	------	-----	--

הטבלה המקורית המופיעה בתוכנית העסקית של ערוץ 10: רגישות צולבת לשיעור הרווח התפעולי :
שע"ח דולרי / שיעור שינוי עלויות כ"א

שיעור שינוי עלויות כוח אדם													
1.09	1.08	1.07	1.06	1.05	1.04	1.03	1.02	1.01	1	0.99	0.98		
-0.2%	0.5%	1.2%	1.9%	2.6%	3.2%	3.9%	4.6%	5.3%	6.0%	6.7%	7.4%	3.7	אגודת המעסיקים
-0.3%	0.4%	1.1%	1.8%	2.5%	3.2%	3.9%	4.6%	5.2%	5.9%	6.6%	7.3%	3.8	
-0.3%	0.4%	1.0%	1.7%	2.4%	3.1%	3.8%	4.5%	5.2%	5.9%	6.6%	7.2%	3.9	
-0.4%	0.3%	1.0%	1.7%	2.4%	3.0%	3.7%	4.4%	5.1%	5.8%	6.5%	7.2%	4	
-0.5%	0.2%	0.9%	1.6%	2.3%	3.0%	3.7%	4.4%	5.0%	5.7%	6.4%	7.1%	4.1	
-0.5%	0.2%	0.8%	1.5%	2.2%	2.9%	3.6%	4.3%	5.0%	5.7%	6.4%	7.0%	4.2	
-0.6%	0.1%	0.8%	1.5%	2.2%	2.8%	3.5%	4.2%	4.9%	5.6%	6.3%	7.0%	4.3	

212. כפי שניתן לראות, מלכתחילה במבחן זה כפי שנכלל בהצעה מלכתחילה (בטרם הוספת חוסרים וכו') כאשר עלויות כוח האדם עולות ב- 9% לעומת עלויות השכר המתוכננות בהצעה (עמודה "1" = 100%) ההצעה הופכת להפסדית בכל שערי הדולר שנכללו בניתוח. טבלה זו נכללה כאמור בהצעה מלכתחילה והונחה בפני ועדת המכרזים.

213. ודוק: בהצעה הוצגה טבלה זו לגבי שנה אחת כדוגמא (2021). ואולם, מאחר שנקבע כי בחינת הרווח התפעולי תתבצע על בסיס ממוצע רב שנת⁴⁶ ההנחה של כלכלניות המועצה, בעת בחינת העניין בטרם הכרזה על זוכה במכרז הייתה, כי עליית שכר שנדרש לבחון על פי תרחיש זה תיערך באופן סביר והדרגתי משנה לשנה ולא ב"קפיצת" שכר מיידית של 9%. על כן, כאשר נבחן

⁴⁶ שאלה 55 במסמך הבהרות ותיקונים מספר 1 מיום 25.12.2016;

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

בזמנו שיעור הרווח התפעולי על פני השנים נתקבלה תוצאה חיובית בממוצע הרב שנתי תחת ההנחה כי העלייה של 9% תיפרש על פני כל שנות הרישיון.

214. והנה, במסגרת מבחני הרגישות הנבדקים עתה, קרי בהוספת החוסרים ובקיצוז הבלת"מ, נערך הניתוח באותה הדרך, דהיינו בהנחה של עליית שכר הדרגתית כך שעל פני שנות הרישיון השכר יעלה סה"כ ב- 9%. על פי ניתוח זה ובממוצע רב שנתי, כפי שניתן לראות בטבלאות הבאות, הרווח התפעולי נותר חיובי גם בתרחיש הקיצוני ביותר שבו שער הדולר מגיע ל- 4.3 והשכר עולה כאמור על פני שנות הרישיון סה"כ ב- 9%.

ממוצע רב שנתי של הרווח התפעולי כאשר עלות לטקס מחוץ למשכן היא 7,000 והשכר עולה על פני שנות הרישיון סה"כ ב- 9%:

ממוצע רב שנתי		שיעור השכר הדולר
2.09%	3.7	
2.02%	3.8	
1.96%	3.9	
1.89%	4	
1.82%	4.1	
1.76%	4.2	
1.69%	4.3	

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

ממוצע רב שנתי של הרווח התפעולי כאשר עלות לטקס מחוץ למשכן היא 25,000 והשכר עולה על פני שנות הרישיון סה"כ ב- 9%:

ממוצע רב שנתי		עולה הדולר
0.60%	3.7	
0.54%	3.8	
0.47%	3.9	
0.40%	4	
0.34%	4.1	
0.27%	4.2	
0.21%	4.3	

215. אכן, עיון בטבלאות שבפסקה 211 מלמד כי באופן נקודתי הוספת החוסרים מביאה לכך שכבר בעליית שכר של 8% ההצעה הופכת להפסדית כאשר עלות לטקס מחוץ למשכן עומדת על 7,000 ₪; ובמקרה של 25,000 ₪ לטקס מחוץ למשכן כבר ב- 5% כאשר שער הדולר עולה ל- 4.2 ₪. ואולם, גם במקרים אלה בבחינה רב שנתית ובהנחה של עליית שכר הדרגתית, הרווח התפעולי נותר חיובי בממוצע רב שנתי.

216. בנסיבות אלה, מאחר שמלכתחילה במבחן זה הרווח התפעולי באחד ממצבי הקיצון היה שלילי ובשים לב לכך שמדובר במצב קיצון באותו מבחן שהוא רק אחד מארבעה מבחני רגישות שבהם הרווח נותר תמיד חיובי ובפרט שגם במבחן זה בממוצע רב שנתי ההצעה אינה הופכת להפסדית אפילו בתרחיש המחמיר והקיצוני (25,000 ₪ לטקס הנערך מחוץ למשכן ועליית שכר על פני שנות הרישיון סה"כ של 9%) ניתן לקבוע כי ההצעה צולחת גם ניתוח רגישות זה.

217. לבסוף, באשר לניתוח רגישות לשיעור ההוצאה על הפקה מקומית בתגובה לשינוי לא מתוכנן בעלויות כוח אדם יש לבחון את הטבלה הבאה:

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

ניתוח רגישות לשיעור ההשקעה בהפקות מקומיות בתגובה לשינוי לא מתוכנן בעלויות כוח אדם:

שיעור הוצאות הפקה מקומית		
86.38%	96%	א"י טלוויזיה לוויינית
86.52%	98%	
86.65%	100%	
86.79%	102%	
86.92%	104%	

218. תרחיש זה בא לבחון עמידה בחובת ההשקעה העומדת על 84% וניתן לראות כי בשינויים הנכללים במבחן זה לאחר הוספת החוסרים ובקיזוז סעיפי הבלת"מ – ההצעה עומדת בדרישה.

219. **סיכום ניתוחי רגישות:** בבדיקת ניתוחי הרגישות השונים כפי שנכללו בהצעה נמצא כי שיעור הרווח התפעולי נותר חיובי בכל התרחישים למעט במצבי קיצון של אחד המבחנים אלא שגם אז בממוצע רב שנתי, שהוא הקובע – הרווח התפעולי נותר חיובי.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
The Council for Cable TV and Satellite Broadcasting

משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

סיכום חוות הדעת

220. בחנו אפוא את החוסרים השונים שנכללו בהצעה ערוץ 10 על פי אמות המידה ששימשו גם לבחינת הצעת ערוץ מורשת בחוות הדעת הראשונה. ראינו כי בשום מקרה אין באותם חוסרים כדי להפוך את ההצעה להפסדית. גם לאחר הוספת החוסרים הסתבר כי ההצעה צולחת את ניתוחי הרגישות שנכללו בה ושנועדו לבחון את ההיתכנות הכלכלית של הערוץ. לפיכך המסקנה המתבקשת היא כי ההצעה על פי מכלול נתונה ויתר המחויבויות החלות עליה בהתאם לתנאי המכרז מתכנסת לתקציב הסגור הנתון לערוץ ואין מקום לפסילתה.

בכבוד רב ובברכה,

עו"ד איתמר חרמון

היועץ המשפטי

המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין

העתק:

עו"ד מאיר לוי, המשנה ליועמ"ש לממשלה
עו"ד נחי נאור, מחלקת בג"צים, משרד המשפטים
עו"ד אלידור בליטנר, מחלקת ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
עו"ד אורי קויתי, מחלקת ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
גב' אלינור כליפזאדה, ממנות כלכלה, המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין
עו"ד צחי פנחס, המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין
גב' שוש רבן, יועצת המועצה
מר דני רייכר, יועץ המועצה
מר עומרי גמליאל, נומריקס - ייעוץ כלכלי